

Co-funded by
the European Union

"Мир на парче"

PEACE BY PIECE

A Toolkit for Youth to Foster Dialogue,
Trust, and Reconciliation

The background features several large, abstract geometric shapes in teal, blue, yellow, and red, all with a grainy, textured appearance. The shapes are arranged in a way that they seem to be part of a larger, fragmented composition. The teal shapes are located at the top left and middle right. The blue shape is a large pentagon at the top right. The yellow shapes are on the left and right edges. The red shapes are at the bottom left and bottom right.

PEACE BY PIECE

A Toolkit for Youth to Foster Dialogue,
Trust, and Reconciliation

Co-funded by
the European Union

Peace by Piece

A Toolkit for Youth to Foster Dialogue, Trust, and Reconciliation

This publication is the result of the project “The Missing Peace: Youth, Peace, and Reconciliation - Capacity-building of Youth Workers & Youth Organisations to Engage Young People in Reconciliation Processes” (Pr. Nr.: 2022-2-IE01-KA220-YOU-000096690), co-funded by the European Union.

Design: Linda Sánchez

This publication is licensed under the Creative Commons [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/) license.

CGE Erfurt e.V.
www.cge-erfurt.org
info@cge-erfurt.org

Мир на парче

Комплет алатки за млади за поттикнување на дијалог,
Доверба и помирување

Ерфурт, 2025

TABLE OF CONTENTS

01

Introduction

Foreword
Project consortium

02

Peacebuilding tools

— Conflict Transformation & Mediation
— Historical Dialogue & Reconciliation
— Intercultural Understanding & Communication
— Arts-based Peace Education

03

Afterword

Credits

Conflict Transformation & Mediation

- 19 Definition of Conflict
- 22 Conflict Pyramid
- 58 Mock Trial
- 65 Conflict Resolution Role Play Cards

Historical Dialogue & Reconciliation

- 62 Yugoslavia Wars Workshop
- 41 Dialogues Unheard (Radio Documentary Method)
- 34 Kintsugi Practice

Intercultural Understanding & Communication

- 31 Barnga (Cross-cultural Communication)
- 48 Albatross Culture
- 28 Cultural Exchange Cookbook
- 52 Odyssey Diplomacy

Arts-Based Peace Education

- 37 Music for Peace

Предговор

Извештајот за практики и политики за глобално образование и млади во Европа (2024) го истакнува мирот како втора најважна грижа за младите луѓе, по климатските промени. Оваа загриженост ја одразува растечката нестабилност, насилство и конфликти што ги погодуваат заедниците ширум светот, при што младите луѓе честопати се и жртви и агенти на промените. Во Ирска, предизвиците како што се зголемената социјална нееднаквост, геополитичките промени и растечката разновидност, особено од имиграцијата, ја засилуваат потребата од едукација за мир.

Важноста на младите во градењето на мирот е дополнително нагласена со Резолуцијата 2250 на Советот за безбедност на ОН за млади, мир и безбедност, но и покрај ова признание, младите остануваат во голема мера исклучени од процесите на градење на мирот поради недостаток на образование што ги опремува со релевантни вештини.

Овој комплет алатки има за цел да ги реши овие проблеми преку обезбедување ресурси за поддршка на младинското ангажирање во градењето мир, меѓукултурниот дијалог и заштитата на човековите права. Со оглед на потребите идентификувани во нашиот споредбен извештај и потпирајќи се на експертизата во неформалното образование и младинската работа, нашите 6 партнерски земји и заеднички дизајнираа алатки за кои се надеваме дека ќе ги поддржат младите да играат активна и значајна улога во градењето мир низ цела Европа и пошироко.

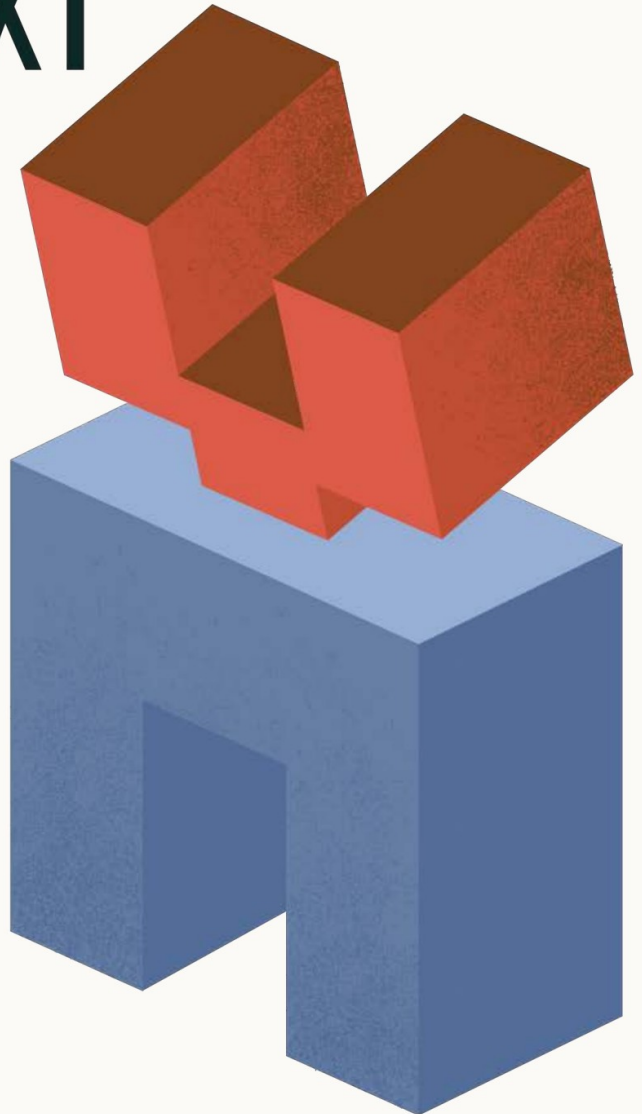
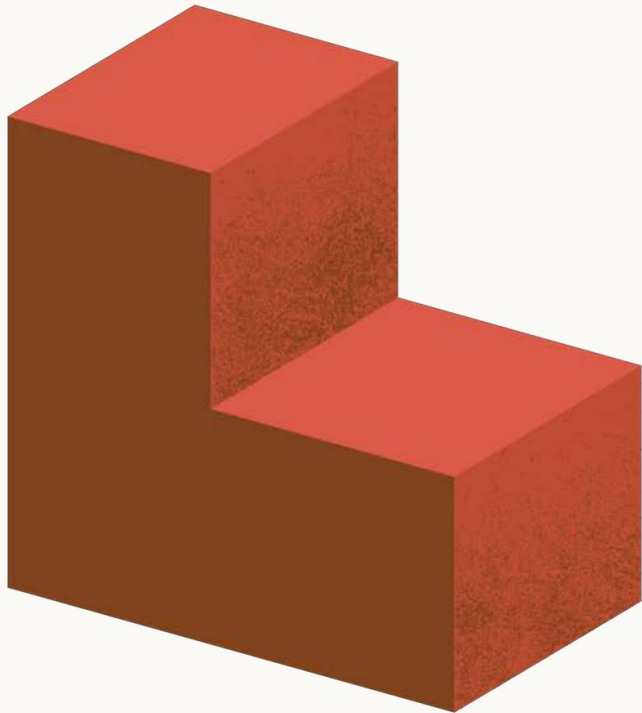
Наоим Мекнами, извршен директор

Центарот за мир Гленкри
и помирување

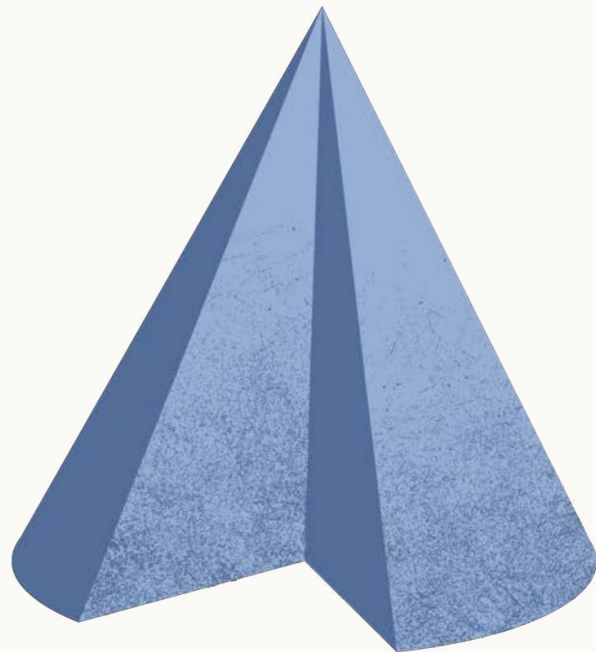
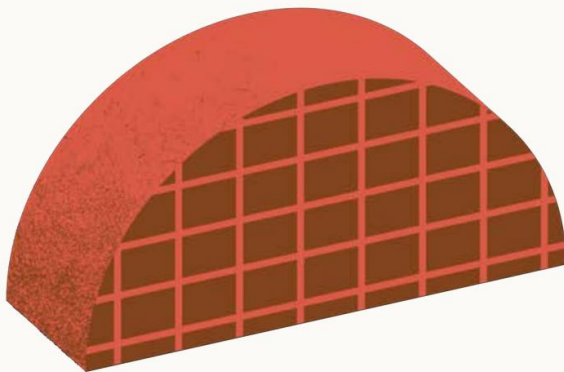
CONTEXT

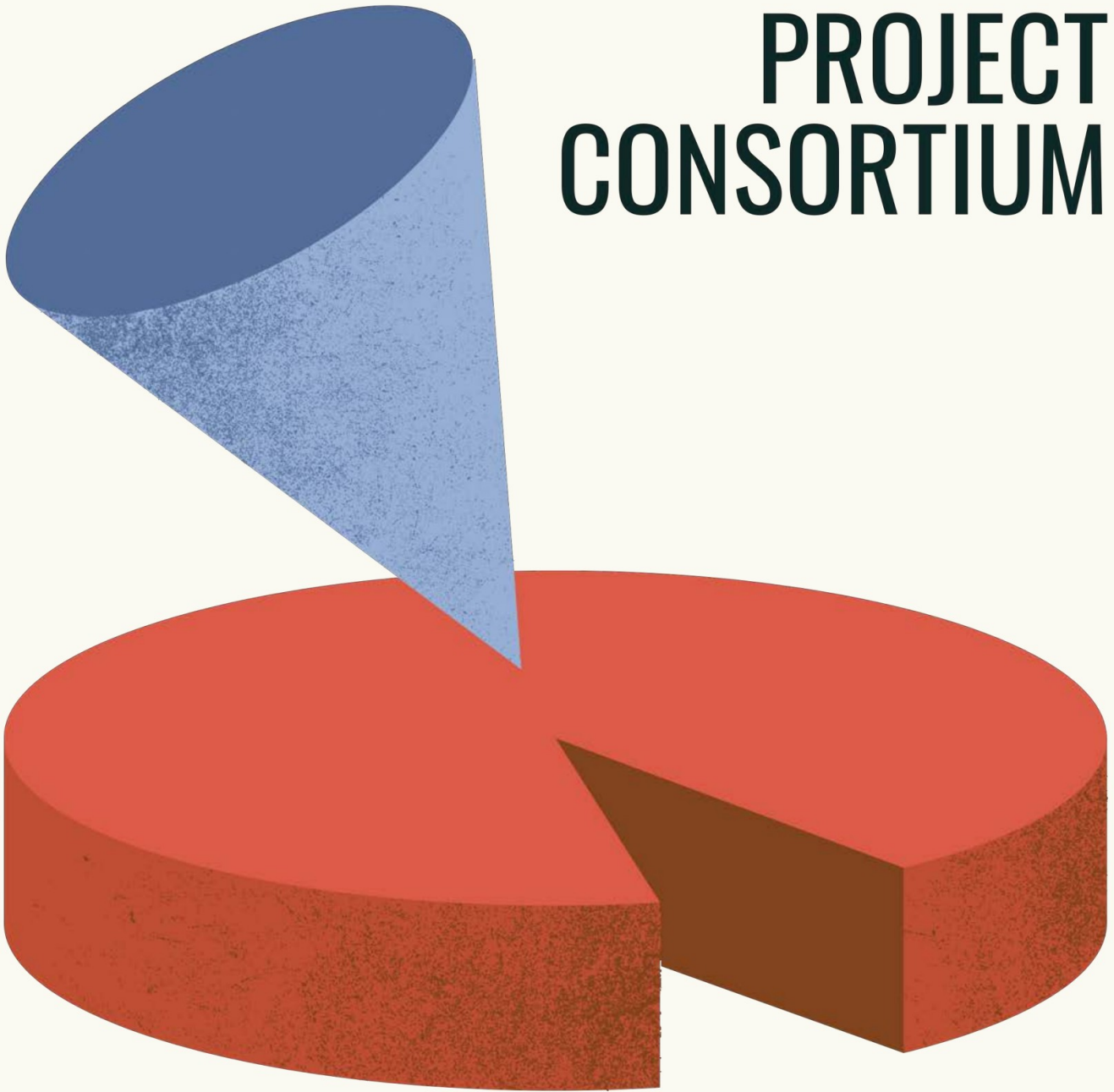
Вовед

„Недостасувачкиот мир: Младина, мир и помирување - Градење капацитети на младински работници и младински организации за вклучување на млади луѓе во процеси на помирување“ е 31-месечен проект кофинансиран од Европската Унија и вклучува конзорциум од 6 партнерски земји: Ирска, Германија, Кипар, Унгарија, Литванија и Северна Македонија. Партнерскиот конзорциум се состана во април 2023 година и оттогаш продолжува да разгледува и истражува како можеме успешно да го вклучиме неформалното образование и младинската работа во градењето мир низ цела Европа. Ова истражување ги постави темелите за развој на педагошки интервенции, програми за обука за млади луѓе и младински работници.

и последователно, овој практичен комплет алатки за поддршка на заедниците во вклучувањето на младите луѓе во градењето мир низ цела Европа. Овој комплет алатки е дизајниран во соработка и пилотиран од млади луѓе, младински работници и практичари од заедницата во секоја од партнерските земји и за да се обезбеди неговата достапност и корисност во контекстите на заедницата и граѓанското општество. Се надеваме дека ќе извлечете корист од него и ќе го споделите со оние кои исто така работат на обезбедување значајно учество на младите луѓе во процесите на градење мир и помирување.

PROJECT CONSORTIUM

ГЛЕНКРИ ЦЕНТАР ЗА МИР И ПОМИРУВАЊЕ (ГЛЕН- КРИ)

Центарот за мир и помирување „Гленкри“ (Гленкри) е основан во 1974 година како одговор на избувнувањето на насилниот конфликт во Северна Ирска. „Гленкри“ ги посвети своите рани напори, на непартиски начин, на поддршка на решавањето на овој конфликт и одигра важна улога во ирскиот мировен процес, зближувајќи ги оние во конфликт и помагајќи во градењето односи преку поделбите. Во текот на последните пет децении, „Гленкри“ ги прошири своите напори за да придонесе за градење помирен свет додека продолжуваме да ги развиваме условите и односите што го поддржуваат мирот и помирените заедници во Ирска, во рамките на Северна Ирска, помеѓу Ирска и Велика Британија, како и на европско и меѓународно ниво.

КОНТАКТНО ЛИЦЕ

Амина Мустафа, Женско лидерство
Менаџер на програмата,
Центарот за мир и помирување „Гленкри“;
amina.moustafa@glen Cree.ie

Овој проект произлезе од растечката потреба за меѓугенерациско учење и планирање на успехите кога станува збор за продолжување на работата за мир на островот Ирска и пошироко. Работата на Гленкри за вклучување на младите во градењето мир има за цел да ја поддржи имплементацијата на Резолуцијата 2250 на USCR за млади, мир и безбедност локално и на ниво на целиот остров и да обезбеди простор за младите луѓе да се вклучат во дијалог за заедничко... иднината.

КУЛТУРАТА ОДИ ВО ЕВРОПА

CGE Erfurt eV е непрофитна организација основана во 2005 година и водена од професионалци од мигрантско потекло. Организацијата е специјализирана за неформално образование и ги овластува заедниците активно да се вклучат во нивното учење. Како партнер во овој проект, CGE е одговорна за адаптирање и тестирање на алатки што го премостуваат азот помеѓу професионалците за градење мир и младинската работна сила во НВО секторот, конкретно насочен кон младинските работници и младите луѓе, од кои многумина доаѓаат од мигрантско потекло.

Марина М., психолог и младински работник од Португалија: „Ја имам водено оваа работилница и претходно, но само со деца и млади, па затоа бев многу љубопитна да ја тестирам со млади возрасни. Беше неверојатно забавно да се гледаат луѓето како ги играат своите улоги, ги споделуваат своите мислења, дискутираат и бараат компромис. На крајот, сите беа толку ангажирани, не само што ја разгледуваа корисноста од искуството, туку и споделуваа совети за фасилитаторите како да ја прилагодат алатката на различни публики и теми.

КОНТАКТ ЛИЦЕ

Марина Бикова,
заменик-претседател - проект менаџер,
Културата оди Европа Ерфурт eV
bykova@cge-erfurt.org

Придонесот на CGE вклучува пилотирање на комплетот алатки во локални средини, обезбедување алатки кои се практични и културно релевантни и поттикнување посилни врски помеѓу напорите за градење мир и работата со млади на локално ниво, опремувајќи ги учесниците со ефикасни методи за промовирање на мирот и помирувањето.

СВЕДОШТВА ОД ФАЦИЛИТАТОРИ

Борис М., социолог од Србија: „Како фасилитатор на работилницата „Патување низ минатото: Разбирање на војните во поранешна Југославија“, имав можност да ги водам учесниците низ сложени историски настани, помагајќи им да се вклучат во материјалот на интерактивен начин. Активноста со временската рамка поттикнува колаборативно учење, додека презентацијата ми овозможи да обезбедам контекст и да разјаснам заблуди. Отворената дискусија за помирувањето и вклучувањето на младите беве особено плодни бидејќи нивна подлабока рефлексивност и критичко размислување.“

ГРАЃАНИ ЗАКОН

Панајота Софоклеус,
Менаџер на проект -
panayiota@citizens-act.org

CitizensACT е основана во 2021 година како еколошка непрофитна организација со седиште во Никозија, Кипар. Основана е со цел да промовира социјална инклузија, акнење, граѓанско учество и социјални промени кај сите граѓани без оглед на нивната возраст, пол, боја на кожа, религија, етничка припадност, јазик или способности. Меѓу многуте активности, има за цел да ги оспособи младите луѓе со граѓански компетенции со цел да ги направи активни граѓани на општеството, да промовира демократски вредности и процеси на воспоставување мир, а воедно да воспостави комуникација, почит и прифаќање меѓу нив.

КОНТАКТ ЛИЦЕ

ЕКЕ БИТОЛА

head.eke.macedonia@gmail.com

КОНТАКТ ЛИЦЕ

Веле Георгиев,
Претседател -

ЕВРОПСКИ КУЛТУРЕН ЕПИЦЕНТАР Битола (ЕКЕ Битола) е непрофитна организација со седиште во Битола, Северна Македонија, посветена на промовирање на доживотно учење преку неформално образование. Нудиме сеопфатни неформални образовни програми, вклучувајќи курсеви, обуки и можности за волонтирање, дизајнирани да го олеснат личниот и професионалниот развој на поединци во Северна Македонија, Европа и пошироко.

Наша цел е да го надополниме формалното образование преку обезбедување можности за поединци од сите генерации да ги развијат вештините и ставовите потребни за активно придонесување во напорите за градење мир.

Преку нашите програми, се фокусираме на опремување на учесниците со алатки за промовирање на дијалог, разбирање и соработка, поттикнување средини што поттикнуваат решавање на конфликти, меѓусебно почитување и одржлива хармонија во рамките на разновидните заедници и пошироко.

ЦЕНТРИ ЗА КУЛТУРИ НА ВАРЕНОС

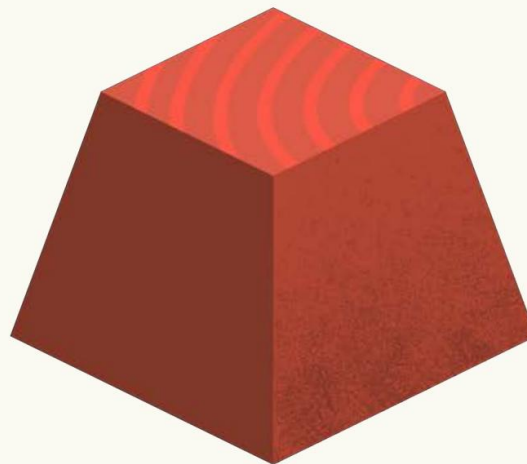
ВКЦ работи со 16 структурни единици и занаетчиски центар, во кои се вработени 25 културни и уметнички професионалци. Организацијата ја негува етничката култура, ги поттикнува активностите и виталноста на ентузијастите за уметност, народната уметност и уметничките групи, создава уметнички програми, промовира образовни и рекреативни активности, организира ширење на професионална уметност, развива проекти од културни програми и обезбедува нивна имплементација. Со богато работно искуство и многу оригинални идеи, културниот центар активно го поттикнува културниот живот не само во градот Варена, туку и во целиот округ.

ВКЦ организира изложби на аматерска и професионална уметност; развива регионални културни програмски проекти и обезбедува нивно спроведување; ги зачувува, шири и пренесува културните и локалните традиции од генерација на генерација; го поддржува развојот и исполнувањето на уметничките потреби во рамките на заедницата; го штити, збогатува и зачувува уникатниот културен идентитет на регионот; ја промовира и општата и етничката култура; ја воведува заедницата.

КОНТАКТНО ЛИЦЕ

Аисте Шлајте,
Меѓународен менаџер на проекти, ВКС,
tarptautiniaiprojektai@varenoskultura.lt

посветеност на вредностите на професионалната уметност, литературата, музиката, визуелните уметности, фотографијата и киното; поттикнува и развива разновидно уметничко самоизразување; негува и промовира активности и виталност на ентузијастите за уметност, народната уметност и уметничките групи; собира и евидентира културни настани во Варена; бара интеграција во разни национални и меѓународни проекти; ги надгледува активностите на своите структурни територијални единици; ја претставува и промовира културата на градот и округот Варена во Литванија и во странство; управува со прикажувањето филмови; и обезбедува услуги

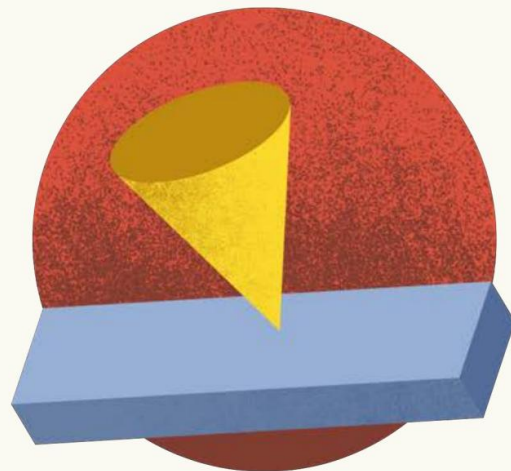

СВЕДОШТВА ОД ФАЦИЛИТАТОРИ

Аисте С.: „Работата на проект за градење мир со млади луѓе, особено фокусиран на решавање на конфликти во литвански контекст, претставува уникатни предизвици. Културно, постои тенденција да се избегнуваат конфликти или да се преправаме дека не постојат, честопати криејќи ги под тепих. Ова избегнување може да го направи директното осврнување на темата да се чувствува непријатно или дури и неприродно.“

Сепак, на значајниот резултат од мојата работа е создавањето безбедни простори каде што младите луѓе можат да развијат вештини за критичко размислување и да се вклучат во дискусии што ги предизвикуваат. Овие разговори не се секогаш удобни, но се неопходни за поттикнување на разбирањето, саморефлексијата и растот. Со охрабрување на младите луѓе да се соочат со тешки теми и да изразат различни перспективи, ја поставуваме основата за поотворен дијалог и поздрави пристапи кон решавање на конфликти во иднина.“

Веле Г.: „Секогаш пат кога се вклучуваме во размена на идеи за време на сесијата „Дефиниција на конфликт“, учесниците генерираат нови идеи и термини што ги одразуваат нивните уникатни искуства и гледишта, што резултира со дефиниции кои никогаш не се исти. Овој динамичен процес ја поттикнува креативноста и поттикнува подлабоко разбирање на конфликтот. До крајот на работилницата, секоја група не само што го дефинира конфликтот на свој начин, туку добива и трансформативна перспектива. Конфликтот повеќе не се гледа само како предизвик или пречка, туку како можност за раст. Учесниците ја препознаваат вредноста на прифаќањето на идните конфликти како средство за личен и колективен развој, користејќи саморефлексија за да ги разберат сопствените реакции,

ТЕГЈУНК ЕГИПЕТ АЗ ИФ- JÚSÁGÉRT ALAPÍTVÁNY (TE IS)

„Тег јунк Египет оз Иф јусагерт Алапитвани“ (TE IS) е унгарска непрофитна организација која е посветена на зајакнување на младите и промовирање на социјална инклузија преку неформално образование. Основана во 2004 година, TE IS работи и локално и меѓународно, развива проекти и спроведува проекти образовни иницијативи кои промовираат толеранција, еднаквост, културна разновидност и активно граѓанство. Организацијата е специјализирана за иновативни образовни методологии, вклучува проекти дизајн на образовни игри, геймификација, раскажување приказни и дигитални алатки за учење. TE IS успешно координираше и учествуваше во бројни Еразмус+ проекти фокусирани на образование за човекови права, градење мир и борба против говорот на омраза.

Проекти како што се „Начини за мир“, „Кажете не на говорот на омраза“ и „Игра за човекови права“ им обезбедија на младинските работници и едукаторите практични алатки за справување со општествените предизвици преку интерактивно и искусствено учење. TE IS игра активна улога во интегрирањето на неформалното образование и учењето базирано на игри, кое е од суштинско значење.

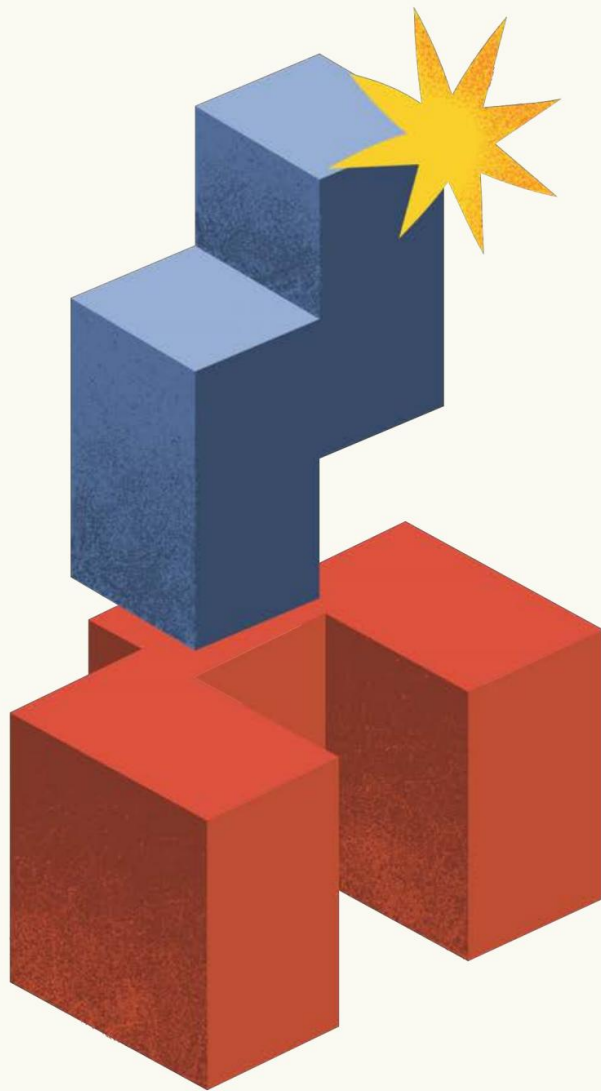
КОНТАКТ ЛИЦЕ

Едуард Огањан,
Менаџер на проект -
eduardoganyan@gmail.com

младинска работа и образование. Ние ги опремуваме едукаторите и младите луѓе со креативни алатки за решавање на прашања како што се социјалната инклузија, правата на малцинствата и еколошката свест. Со силна посветеност на вмрежување и меѓународна соработка, TE IS продолжува да го проширува своето влијание преку обезбедување ангажирачки и трансформативни искуства за учење за млади луѓе и едукатори.

СВЕДОШТВА ОД ФАЦИЛИТАТОРИ

Едуард О.: „Работата за градење мир и спречување на конфликти е неразделно поврзана со образованието и учењето. Учењето е во срцето на градењето мирни решенија и решавањето конфликти. Многу е важно и суштинско да се обучуваат и развиваат одредени вештини, како што се отвореноста и способноста за слушање, комуникација, преговарање и дискусија.“ Друг важен аспект на трансформацијата на конфликти и градењето мир е меѓукултурното учење, кое е од суштинско значење.

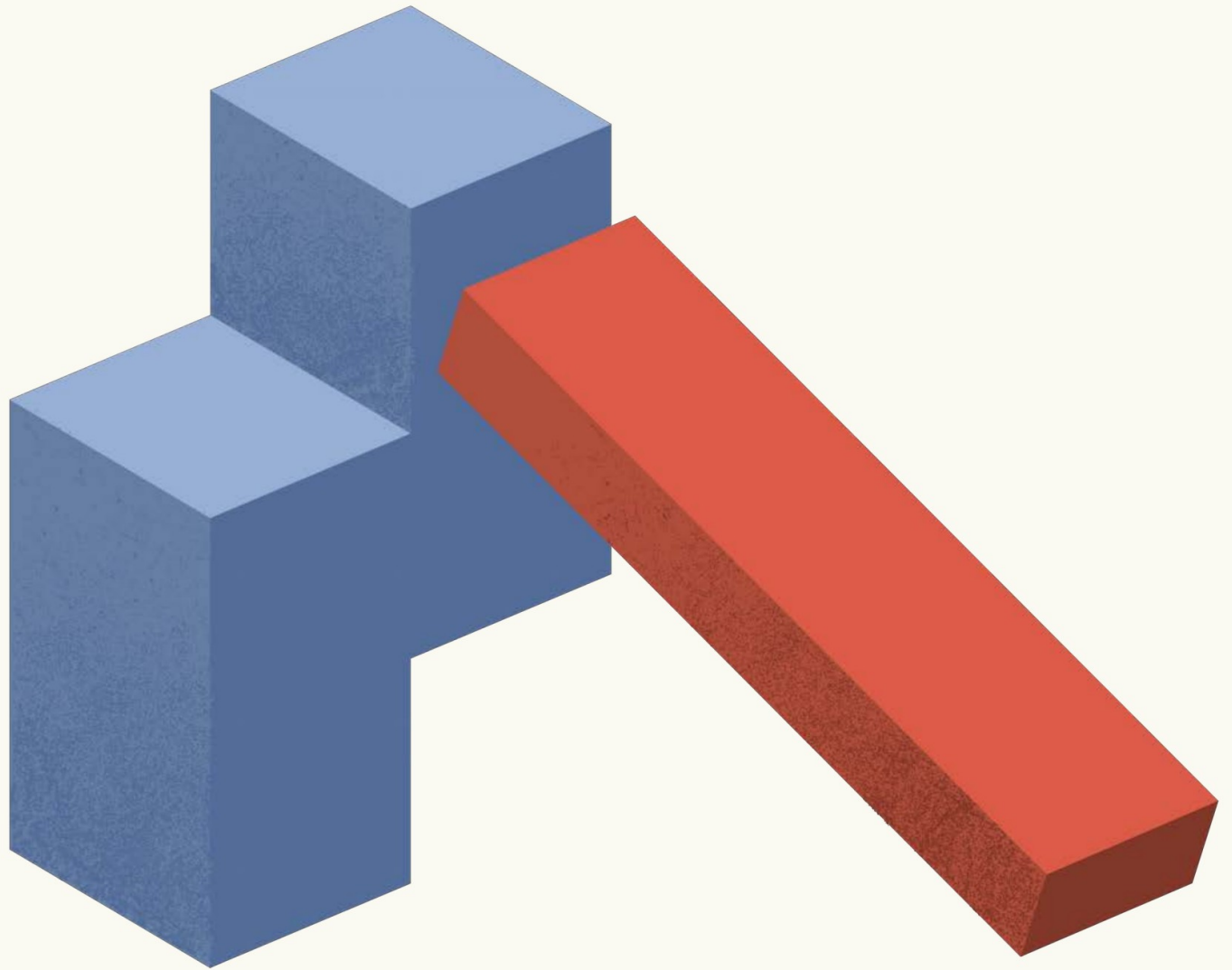

и во исто време се користеше многу активно во минатото, но во моментот не напредува и го потценуваме, веројатно затоа што изгледа како веќе да е развиен и за него се зборува, дека е готов, ништо ново не може да се направи, но неодамнешните настани покажуваат дека меѓукултурното учење е сè уште важно.

проблем со мравките што треба да се реши. Неодамнешните настани покажуваат по ова на сè нови области на конфликт. Мислам дека ова а одразува потребата од мировно образование, трансформација на конфликти и интеркултурно учење. Тоа а покажува важноста од развивање нови алатки и инструменти и нивно имплементирање на локално, национално и меѓународно ниво на меѓукултурно учење. Делот од образованието, мировното образование и трансформацијата на конфликти, изгледа како да не е цел, туку начин, па затоа минуваме низ овој пат и треба да продолжиме.“

Софија М.: „Играњето „Барнга“ е моќно искуство за поединците бидејќи а отсликува динамиката на конфликтот. Разоткрива како недоразбирањата и фрустрациите честопати произлегуваат од неискажани разлики во правилата, перспективите или очен. Додека учесниците се справуваат со предизвиците на играта, тие се соочуваат со сопствените реакции на конфузија и несогласување, поттикнувајќи саморефлексија. На крајот, поединците добиваат вредни сознанија за тоа како се справува конфликтот, како може да се управува конструктивно и како прифаќањето на прилагодливоста и емпатијата може да доведе до подобра комуникација и решавање во ситуација.

TOOLS FOR PEACEBUILDING

1 ДЕФИНИЦИЈА НА КОНФЛИКТ

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>КОНФЛИКТОТ ЧЕСТО СЕ ПОВРЗУВА СО НЕГАТИВНИ КОНОНАЦИИ. ОВАА АКТИВНОСТ ИСТРАЖУВА КАКО КОНФЛИКТОТ ВО НЕКОЈА ФОРМА Е НЕИЗБЕЖЕН ВО НАШИТЕ ЖИВОТИ И ЗАТОА Е ВАЖНО ДА НАУЧИМЕ КАКО ДА СЕ УПРАВУВА СО НЕГО. ОВАА АКТИВНОСТ ЌЕ МУ ОВОЗМОЖИ НА ФАЦИЛИТАТОРОТ ДА СЕ ЗАПОЗНАЕ СО МЛАДИ ЛУЃЕ ТАМУ КАДЕ ШТО СЕ НАОЃААТ, ДА УТВРДИ ШТО ТИЕ РАЗБИРААТ КАКО „КОНФЛИКТ“ И ДА РАЗВИЕ ПОДОБРО РАЗБИРАЊЕ ЗА ШТО ПОДРАЗБИРАМЕ ПОД КОНФЛИКТ.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ЦЕЛИТЕ НА ОВАА АКТИВНОСТ СЕ ДА И ОБЕЗБЕДИТЕ МОЖНОСТ НА ВАШАТА МЛАДИНСКА ГРУПА ДА РАЗВИЕТЕ РАБОТНА ДЕФИНИЦИЈА ЗА КОНФЛИКТ И ДА БИДЕТЕ СПОСОБНИ ДА НАВЕДИТЕ ПРИМЕРИ ЗА КОНФЛИКТИ НА ЗАЕДНИЧКО, НАЦИОНАЛНО И МЕЃУНАРОДНО НИВО.</p>
<p style="text-align: center;"><u>ЦИТАТ</u></p> <p>ОВАА АКТИВНОСТ Е ИЗВЕСТЕНА ОД ДРУГ РЕСУРС НА ЦЕНТАРОТ ГЛЕНКР „РАЗЛИЧНИ СВЕТОВИ? ПАКЕТ РЕСУРСИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ ЗА МИР ВО ГЛЕНКР“, ОБЈАВЕН ВО 2004 ГОДИНА И УРЕДЕН ОД МЕТЈУ СИБАХ.</p> <p style="text-align: center;"><u>ДОПОЛНИТЕЛНИ МАТЕРИЈАЛИ</u></p> <p>ТАБЛА ИЛИ ФЛИПЧАРТ; МАРКЕРИ ИЛИ КРЕДА</p>	<p style="text-align: center;"><u>ЦЕЛНА ГРУПА</u></p> <p>БИЛО КОЈА ВОЗРАСНА ГРУПА МЛАДИ – НЕ ПОЗНАВАЊЕ ЗА КОНФЛИКТ ПОТРЕБНА Е ДИНАМИКА</p> <p style="text-align: center;"><u>КЛУЧНИ ЗБОРОВИ</u></p> <p>ТЕРМИНОЛОГИЈА, ПРЕТПОСТАВКИ, РАЗБИРАЊЕ, ТИМСКА РАБОТА.</p> <p style="text-align: center;"><u>ВРЕМЕТРАЕЊЕ</u></p> <p>20-30 МИНУТИ</p>

1

ДЕФИНИЦИЈА НА КОНФЛИКТ

ОПИС

ЧЕКОР 1

ВНЕСЕТЕ ГО ЗБОРОТ „КОН-“
Здружение „ФЛИКТ“ и „БРЕЈНСТОРМ“
ЦИТИРАНИ ЗБОРОВИ:

А) НАПИШИ ГО ЗБОРОТ „КОНФЛИКТ“
НА ТАБЛА ИЛИ ПРЕВРТЕТЕ-
ТАБЕЛА;

Б) ПОБАРАЈТЕ ЈА ВАШАТА ГРУПА ДА ГО ПОГЛЕДА
ЗБОРОТ И ДА ГИ НАВЕДЕ СИТЕ ДРУГИ ЗБОРОВИ
ШТО ЌЕ Ѐ СЕ ПОМИСЛАТ КОГА ЌЕ ПОМИСЛАТ
НА КОНФЛИКТ. ЗАПИШЕТЕ ГИ СИТЕ ЗБОРОВИ
ШТО ВАШАТА ГРУПА ГИ НАВЕДУВА;

ЧЕКОР 2

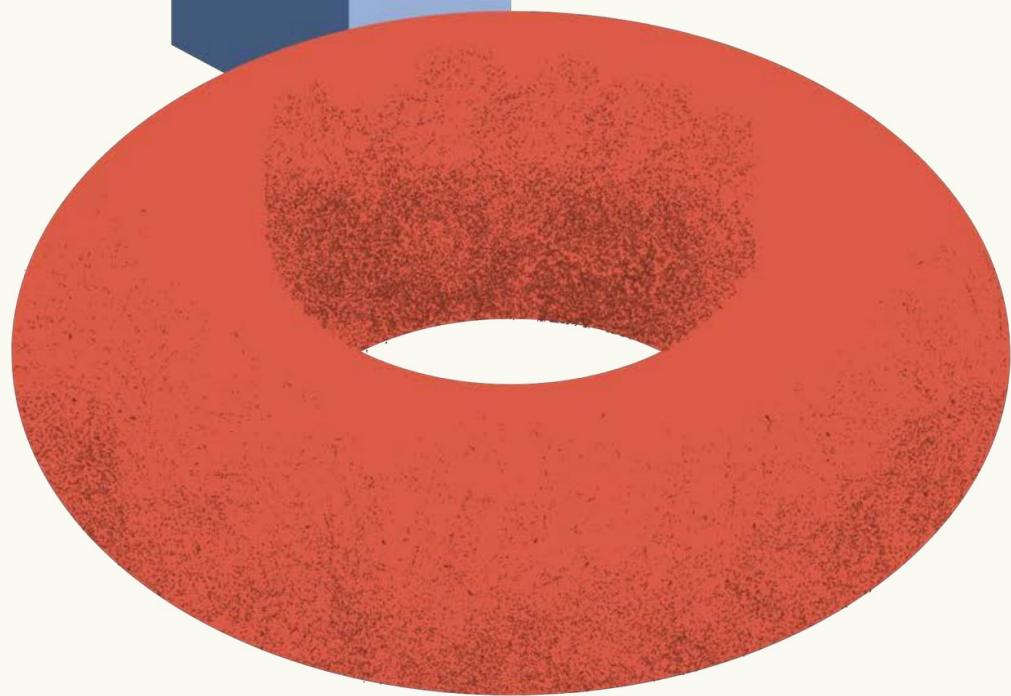
ПРОЧИТАЈТЕ ЈА ДЕФИНИЦИЈАТА НА
ЗБОРОТ „КОНФЛИКТ“ И ПРИМЕНЕТЕ ГО
ПРИМЕРИ ЗА КОНЦЕПТОТ НА ЖИВОТ:

А) ПРОЧИТАЈТЕ ЈА ДЕФИНИЦИЈАТА НА
„КОНФЛИКТ“ КАКО ШТО Е ОБЕЗБЕДЕНО (ПОДОЛУ)
ДО МЛАДИНСКАТА ГРУПА;

Б) ПОДЕЛЕТЕ ГИ ВАШИТЕ МЛАДИ ВО ГРУПИ ОД 5-8
ЛИЦА И ЗАМОЛАЈТЕ ЈА СЕКОЈА ГРУПА ДА НАВЕДЕ
ПРИМЕР ЗА КОНФЛИКТ КОЈ МОМЕНТАЛНО СЕ
СЛУЧУВА НА ЗАЕДНИЧКО, НАЦИОНАЛНО И
МЕЃУНАРОДНО НИВО. ЗАВРШЕТЕ ЈА ОВАА ВЕЖБА
ВО РОК ОД 4-5 МИНУТИ;

ДЕФИНИЦИЈА НА КОНФЛИКТ

КОНФЛИКТ Е ОСТВАРУВАЊЕ НА НЕКОМПАКТИВНИ ЦЕЛИ ОД СТРАНА НА РАЗЛИЧНИ ЛУЃЕ ИЛИ ГРУПИ.
КОНФЛИКТ НАСТАНУВА КОГА ДВЕ (ИЛИ ПОВЕЌЕ) СТРАНИ (ЛУЃЕ, ГРУПИ) СЕ НЕСОГЛАСУВААТ ВО ВРСКА СО
РАСПРОДЕЛЕНИЕТО НА РЕСУРСИТЕ, БЕЗ РАЗЛИКА ДАЛИ Е РЕАЛНА ИЛИ СИМБОЛИЧНА И ДЕЈСТВУВААТ ВО ВРСКА
СО ПРЕТСТАВЕНИТЕ РАЗЛИКИ.

2 ПИРАМИДА НА КОНФЛИКТИ

КОНЦЕПТ	АКТИВНОСТА ПОМАГА ДА СЕ РАЗВИЕ РАЗБИРАЊЕ НА НЕКОИ ОД ОСНОВНИТЕ ПРИЧИНИ И ПОСЛЕДИЦИ НА КОНФЛИКТОТ. ТАА ИМ ОВОЗМОЖУВА НА МЛАДИТЕ ЛУЃЕ ПРВО ДА ГИ ПРЕПОЗНААТ ОВИЕ КОНЦЕПТИ ВО КОНТЕКСТОТ НА СВОЕТО ЖИВО ИСКУСТВО, А ПОТОА ДА ГО ПОВРЗАТ СВОЕТО УЧЕЊЕ И СВОЕТО ИСКУСТВО СО ПОШИРОКИ КОНФЛИКТИ – НАЦИОНАЛНИ ИЛИ МЕЃУНАРОДНИ.
ЦЕЛ	ЦЕЛ ДА ИМ ОБЕЗБЕДИ МОЖНОСТ НА МЛАДИТЕ ДА ОТКРИЈАТ НЕКОИ ОД ОСНОВНИТЕ ПРИЧИНИ ЗА КОНФЛИКТ, ДА ИСТРАЖАТ НАЧИНИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОНФЛИКТ И ДА ГИ ВИДАТ ВРСКИТЕ ПОМЕЃУ ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД ИРСКИТЕ И МЕЃУНАРОДНИТЕ КОНФЛИКТИ.
<p style="text-align: center;"><u>ЦИТАТ</u></p> <p>ОВАА АКТИВНОСТ Е ИЗВЕСТЕНА ОД ДРУГ РЕСУРС НА ЦЕНТАРОТ ГЛЕНКР „РАЗЛИЧНИ СВЕТОВИ? ПАКЕТ РЕСУРСИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ ЗА МИР ВО ГЛЕНКР“, ОБЈАВЕН ВО 2004 ГОДИНА И УРЕДЕН ОД МЕТЈУ СИБАХ, И АДАПТИРАН ЗА ДА СЕ ОДГОВАРА НА КОНТЕКСТИТЕ НА ОВОЈ ПРОЕКТ.</p> <p style="text-align: center;"><u>ДОПОЛНИТЕЛНИ МАТЕРИЈАЛИ</u></p> <p>КОПИИ ОД ЛИСТОТ СО СЦЕНАРИО; ФЛИПЧАРТ ХАРТИЈА И МАРКЕР; Харти а и пенкала</p>	<p style="text-align: center;"><u>ЦЕЛНА ГРУПА</u></p> <p>СТУДИИ НА СРЕДНО НИВО ДЕНТИ/МЛАДИ ЛУЃЕ (ВОЗРАСТ 13+)</p> <p style="text-align: center;"><u>КЛУЧНИ ЗБОРОВИ</u></p> <p>ДИНАМИКА НА КОНФЛИКТ, ПОД- ЛАЖЕЊЕ, ГРУПНА РАБОТА</p> <p style="text-align: center;"><u>ВРЕМЕТРАЕЊЕ</u></p> <p>45 - 50 МИНУТИ</p>

ОПИС

ЧЕКОР 1

ВОДЕЊЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО ОСНОВНА АНАЛИЗА НА КОНФЛИКТИ СО КОРИСТЕЊЕ НА ПИРАМИДНА АНАЛИЗА
YSIS:

А) НАЦРТАЈТЕ ГО ПИРАМИДНИОТ ДИЈАГРАМ НА ФЛИПЧАРТ/ТАБЛА И ПОБАРАЈТЕ ГИ МЛАДИТЕ ДА ГО ПРЕПИШАТ.
МНОГУ НАКРАТКО СПОДЕЛЕТЕ ПРИМЕР НА КОНФЛИКТ ОД ВАШИОТ СОПСТВЕН ЖИВОТ СО ГРУПАТА.

КОРИСТЕЈЌИ ГО ТОЈ ПРИМЕР,

ПОПОЛНЕТЕ ГО СРЕДИНИОТ ДЕЛ ОД ТРИАГОЛНИКОТ КАЖУВАЈЌИ НАКРАТКО ШТО СЕ СЛУЧИЛО ВО КОНФЛИКТОТ,
А ПОТОА ВО ГОРНИОТ ДЕЛ ОБЈАСНЕТЕ ГИ ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД КОНФЛИКТОТ. ВО ДОЛНОТО НИВО НА ПИРАМИДАТА,
НАВЕДЕТЕ ГИ НЕКОИ ПРИЧИНИ ЗА КОНФЛИКТОТ. ОБЕЗБЕДЕТЕ СЕ ДА ЈА ПРИМЕНЕТЕ ДЕФИНИЦИЈАТА ЗА КОНФЛИКТ
НА ОВИЕ ПРИЧИНИ.

Б) ПОБАРАЈТЕ ЈА ГРУПАТА ДА ПОМИСЛИ НА КОНФЛИКТ ВО СВОЈОТ ЖИВОТ И ДА ГИ ПОПОЛНИ ГОРНИТЕ ДВА
НИВОА НА ПИРАМИДАТА. ОБЕЗБЕДЕТЕ ГИ ДА ГИ СПОДЕЛУВААТ МЛАДИТЕ ДЕКА ОВА ЌЕ ГО СПОДЕЛУВААТ САМО
СО ПАРТНЕР, НЕ СО ЦЕЛАТА ГРУПА (ОСВЕН АКО НЕ САКААТ).

В) ПОБАРАЈТЕ ГИ МЛАДИТЕ ДА ГИ СПОДЕЛАТ СВОИТЕ ПИРАМИДИ СО ПАРТНЕР.

ОТКАКО ЌЕ СПОДЕЛАТ, ТРЕБА ЗАЕДНО ДА РАЗМИСЛАТ ЗА ПРИЧИНИТЕ ЗА КОНФЛИКТОТ. ТРЕБА ДА ГИ ЗАПИШАТ
СВОИТЕ ИДЕИ НА ДНОТО НА ПИРАМИДАТА. ДА КРУЖАТ НИЗ ГРУПАТА И ДА ПРОВЕРУВААТ ДАЛИ СЕ РАЗБИРАНИ.

2 ПИРАМИДА НА КОНФЛИКТИ

ОПИС

ЧЕКОР 2

ВОДЕТЕ ЈА ВАШАТА ГРУПА ВО АНАЛИЗАТА ПОДГОТВЕНИ СЦЕНАРИИ ЗА КОНФЛИКТ:

А) ПОДЕЛЕТЕ ЈА ГРУПАТА НА ЧЕТИРИ ПОДГРУПИ.

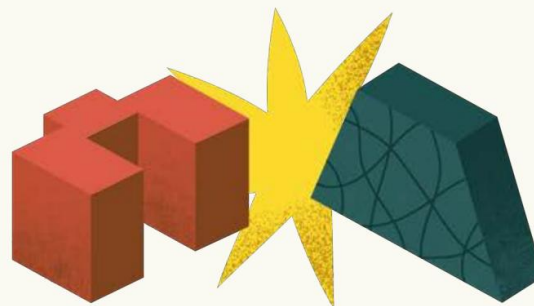
Б) ОБЕЗБЕДЕТЕ НА СЕКОЈА ГРУПА ФОТОКОПИЈА ОД СТРАНИЦАТА СО СЦЕНАРИОТО И ДОДЕЛЕТЕ НА СЕКОЈА ГРУПА ЕДНО ОД СЦЕНАРИЈАТА НА СТРАНИЦАТА. НЕКА ГРУПАТА ЗАЕДНО ДА ГО ПРОЧИТА СЦЕНАРИОТО, А ПОТОА ДА РАБОТАТ ЗАЕДНО ЗА ДА ПОПОЛНУВААТ ПИРАМИДНА АНАЛИЗА НА ДАДЕНОТО СЦЕНАРИО.

ЧЕКОР 3

ПРЕЗЕНТИРАЈ И ДИСКУТИРАЈ:

А) СЕКОЈА ГРУПА НЕКА ЈА ПРОЧИТА СВОЈАТА СЦЕНАРИО И НЕКА ЈА ПРЕТСТАВИ СВОЈАТА ПИРАМИДА НА КОНФЛИКТ.

Б) ДОДЕКА ГРУПИТЕ ЈА ПРЕЗЕНТИРААТ СВОЈАТА АНАЛИЗА, ПОБАРАЈТЕ ГИ ГРУПИТЕ ДА РАЗГОВАРААТ ЗА НЕКОИ ПРАШАЊА (ВИДЕТЕ НА СЛЕДНАТА СТРАНИЦА!)

ПОДГОТОВКА

НА ОВАА АКТИВНОСТ МОРА ДА Ѐ ПРЕТХОДИ АКТИВНОСТА ЗА ДЕФИНИРАЊЕ НА КОНФЛИКТ (ИЛИ ГРУПАТА ТРЕБА ДА ИМА РАЗБИРАЊЕ ЗА ШТО ЗНАЧИ КОНФЛИКТ). АЛТЕРНАТИВНО, ОБЕЗБЕДЕТЕ Ѐ НА ГРУПАТА ДЕФИНИЦИЈА ЗА КОНФЛИКТ И РАЗГОВАРАЈТЕ ЗА ОВА СО НИВ ПРЕТХОДНО.

WHAT CAUSES DO
THESE SCENARIOS
OF CONFLICT HAVE
IN COMMON?

WHAT ARE THE
INCOMPATIBLE
GOALS IN THESE
SCENARIOS?

QUESTIONS FOR DISCUSSION

WHAT ROLE DOES
CONFLICT HAVE
OVER RESOURCES?

WHAT ROLE DO
IDENTITY, RULES,
LAWS AND RIGHTS
PLAY?

СЦЕНАРИО 1

ЧАРЛС

Моето искуство со конфликти беше во моето от дом во Конго. Конго е голема земја во Централна Африка која е многу богата со дијаманти, злато и дрва. Луѓето се борат за контрола на овие ресурси со години. Не можам да живеам во моето от дом затоа што има постојани борби. Јас сум од племето Хема и често има борби меѓу племињата Хема и Ленду. Тешко е да се најде работа или да се работи со земјоделство во текот на сите борби. Пред две години, милицијата Ленду дојде во моето село и уби многу луѓе, сега живеам во Ирска и чекам да дознаам дали ќе ми биде доделен статус на бегалец. АКО МЕ ОДБИЕАТ, ЌЕ МОРАМ ДА СЕ ВРАТАМ ВО КОНГО. НЕ ЗНАМ ШТО ЌЕ ПРАВАМ АКО ТОА СЕ СЛУЧИ.

СЦЕНАРИО 2

ЏОН

МОЕТО НАЈНОВО ИСКУСТВО СО КОНФЛИКТ СЕ СОСТАНА МИНАТИОТ ВИКЕНД. ОТИДЕВ ВО ЛОКАЛНА КАФАНА. ЧЕСТО ОДЕВ ТАМУ, НО ОВОЈ ПАТ ШАНМЕРОТ ОДБИ ДА МЕ УСЛУЖИ. РЕЧЕ ДЕКА НЕКОЈ МУ КАЖАЛ ДЕКА СУМ ПАТНИК (ИРСКИ ЦИГАН). РЕЧЕ ДЕКА СИТЕ ПАТНИЦИ ПРЕДИЗВИКУВААТ ПРОБЛЕМИ И СЕ КРИМИНАЛИЦИ. МИ РЕЧЕ ДЕКА НЕ САКА НЕПРОБЛЕМИ ВО НЕГОВАТА КАФАНА И ЗАТОА НЕ ДОЗВОЛУВА ПАТНИЦИ. НИКОГАШ НЕ СУМ ПРЕДИЗВИКАЛ ПРОБЛЕМ ВО КАФАНА ПРЕТХОДНО ВО ЖИВОТОТ И ТОА МУ РЕКОВ. СЕ СПРАВИВ СО НЕГО И МУ РЕКОВ ДЕКА СО ЗАКОН, МОРА ДА ДОЗВОЛИ ПАТНИК ВО НЕГОВАТА КАФАНА. НЕ БЕШЕ ВАЖНО, МУ РЕЧЕ НА СВОЈОТ ПОРТИР ДА МЕ ИЗВЛЕЧЕ, ПА СИ СИ ИЗЛЕГОВ.

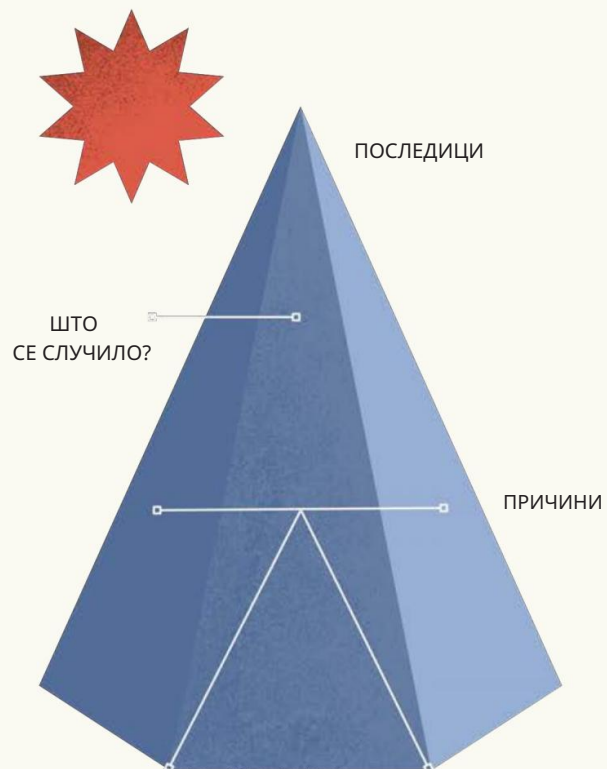
СЦЕНАРИО 3

САРА

ПОСЛЕДНИОТ ПАТ ИМАВ ЛИЧНО ИСКУСТВО СО КОНФЛИКТ МИНАТА ГОДИНА, КОГА ГИ ЗАВРШИВ ИСПИТИТЕ ВО ПРИЈАТЕЛСКАТА ГОДИНА. ПО ПОСЛЕДНИОТ ИСПИТ, ГРУПА МОИ ПРИЈАТЕЛИ НАПРАВИ ПЛАНОВИ ДА ИЗЛЕЗАТ ДА ПРОСЛАВАТ. ЌЕ ОДИМЕ КАЈ ДОМОТ НА ЕДЕН ПРИЈАТЕЛ И ЌЕ ПРЕНОЌАМЕ ТАМУ. КОГА Ѐ КАЖАВ НА МАЈКА МОЈА, ТАА РЕЧЕ ДЕКА НЕ САКА ДА ИЗЛЕГУВАМ ЦЕЛА НОЌ. РЕЧЕ ДЕКА ЗНАЕ ДЕКА НЕКОИ ОД ДЕЦАТА НА НАШИОТ ИМОТ КУПИЛЕ ЈАБОЛКОВСКА КОЖА И ДЕКА НЕ САКА ДА ИМАМ ЦЕЛА НОЌ СО ЛУЃЕ КОИ ПИЕАТ. ОБИЧНО Е ВО РЕД ДА ОСТАНАМ НАДВОР ВО КУЌАТА НА ПРИЈАТЕЛ, НО МАЈКА РЕЧЕ ДА МОРАМ ДА СЕ ВРАТАМ ДОМА. МИСЛЕВ ДЕКА Е НЕПРАВНО И СЕПАК ОСТАНАВ НАДВОР. СЛЕДНИОТ ДЕН МАЈКА МОЈА И ТАТКО МОЈАТА БЕА ТОЛКУ ЛУТИ, ШТО РЕКОА ДЕКА НЕ МОЖАМ ДА ИМАМ ЏЕБ ПАРИ ЕДЕН МЕСЕЦ.

ДИЈАГРАМ

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>ГОТВАЧКАТА КНИГА ЗА КУЛТУРНА РАЗМЕНА Е АЛАТКА ДИЗАЈНИРАНА ЗА ПРОМОВИРАЊЕ НА КУЛТУРНО РАЗБИРАЊЕ И ЦЕНЕЊЕ КАЈ МЛАДИТЕ ПРЕКУ СПОДЕЛУВАЊЕ НА ТРАДИЦИОНАЛНИ РЕЦЕПТИ. СО РАЗМЕНА НА РЕЦЕПТИ ОД РАЗЛИЧНИ КУЛТУРИ, МЛАДИТЕ МОЖАТ ДА УЧАТ ЗА ОБИЧАИТЕ, КУЛИНАРСКИТЕ ТРАДИЦИИ И ВРЕДНОСТИ ЕДНИ НА ДРУГИТЕ, НЕГУВАЈЌИ ЕМПАТИЈА И ПОЧИТ.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ХРАНАТА Е УНИВЕРЗАЛЕН ЈАЗИК КОЈ ГИ НАДМИНУВА КУЛТУРНИТЕ БАРИЕРИ. СПОДЕЛУВАЊЕТО ОБРОЦИ И РЕЦЕПТИ ОБЕЗБЕДУВА ОПИТАЛИВ НАЧИН МЛАДИТЕ ДА СЕ ПОВРЗАТ ЕДНИ СО ДРУГИ, ДА ЈА СЛАВАТ РАЗНОВИДНОСТА И ДА ГРАДАТ МОСТОВИ НИЗ КУЛТУРИ.</p>
<p><u>Дополнителни информации</u></p> <p>КАМПАЊА НА СОЦИЈАЛНИТЕ МЕДИУМИ КАДЕ УЧЕСНИЦИТЕ МОЖАТ ДА ГИ СПОДЕЛУВААТ СВОИТЕ ИСКУСТВА СО ГОТВЕЊЕ, ФОТОГРАФИИ И ПРИКАЗНИ КОРИСТЕЈЌИ ОЗНАЧЕН ХАШТАГ. СОРАБОТНА ВИДЕО СЕРИЈА СО УПАТСТВА ЗА ГОТВЕЊЕ И ИНТЕРВЈУА СО МЛАДИ ОД РАЗЛИЧНИ КУЛТУРНИ ПОКЛОНЕДИ.</p>	<p><u>ХАШТАГИ</u></p> <p>#КУЛТУРНАРАЛНАРАЗМЕНА #ГОТВИ-ИНГФОРМИР #МЛАДИНУВАЧ-ГРАД #ГЛОБАЛНАКУЈНА</p> <p><u>ДОПОЛНИТЕЛНИ МАТЕРИЈАЛИ</u></p> <p>ВОДИЧИ ЗА ДИСКУСИЈА СО ПОКАЗНИ ЗА РАЗГОВОРИ ЗА КУЛТУРНИОТ ИДЕНТИТЕТ, СИМБОЛИЗАМ НА ХРАНАТА И ВАЖНОСТА НА КУЛТУРНАТА РАЗМЕНА.</p>

ОПИС

ГОТВАЧКАТА КНИГА ЗА КУЛТУРНА РАЗМЕНА Е КОЛАБОРАТИВЕН ПРОЕКТ КАДЕ УЧЕСНИЦИТЕ ПРИДОНЕСУВААТ СО РЕЦЕПТИ ОД СВОЈАТА КУЛТУРНА ПОЗАДИНА.

ОВИЕ РЕЦЕПТИ МОЖЕ ДА БИДАТ ТРАДИЦИОНАЛНИ ЈАДЕЊА, ОМИЛЕНИ СЕМЕЈНИ ЈАДЕЊА ИЛИ ХРАНА КОЈА ИМА ПОСЕБНО ЗНАЧАЈЕ ВО НИВНИТЕ ЗАЕДНИЦИ. ГОТВАЧКАТА КНИГА ВКЛУЧУВА НЕ САМО РЕЦЕПТИ, ТУКУ И ПРИКАЗНИ, АНАЛИЗИ И УВИД ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА СЕКОЕ ЈАДЕЊЕ. УЧЕСНИЦИТЕ МОЖЕ ДА ОРГАНИЗИРААТ РАБОТИЛНИЦИ ЗА ГОТВЕЊЕ, НАСТАНИ ЗА ЗАБАВИ ИЛИ ВЕЧЕРИ ЗА КУЛТУРНА РАЗМЕНА КАДЕ ЌЕ ПОДГОТВУВААТ И СПОДЕЛУВААТ ЈАДЕЊА ОД ГОТВАЧКАТА КНИГА, ПРИДРУЖЕНИ СО ДИСКУСИИ ЗА НИВНОТО КУЛТУРНО ПОТЕКЛО И ПОЗНАНИЕ. ДОПОЛНИТЕЛНО, ГОТВАЧКАТА КНИГА МОЖЕ ДА СЕ ДИСТРИБУИРА ДИГИТАЛНО ИЛИ ВО ПЕЧАТЕНА ВРЕДНОСТ, ОВОЗМОЖУВАЈЌИ ШИРОКО СПОДЕЛУВАЊЕ И ДИСЕМИНАЦИЈА.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

ТЕКОВЕН ПРОЕКТ БЕЗ ФИКСНО ВРЕМЕТРАЕЊЕ. РАБОТИЛНИЦИТЕ ЗА ГОТВЕЊЕ И НАСТАНИТЕ ЗА КУЛТУРНА РАЗМЕНА МОЖЕ ДА РАЗЛИКУВААТ ВО ВРЕМЕ НА ВРЕМЕТО ВО ЗАВИСНОСТ ОД ФОРМАТОТ И ПЛАНИРАНИТЕ АКТИВНОСТИ.

ЦЕЛНА ГРУПА

МЛАДИ НА ВОЗРАСТ ОД 18 ДО 30 ГОДИНИ ВКЛУЧЕНИ ВО ПРОГРАМИ ЗА МЕЃУКУЛТУРНА РАЗМЕНА, ОРГАНИЗАЦИИ ЗАСНОВАНИ ВО ЗАЕДНИЦАТА ИЛИ ИНИЦИЈАТИВИ ПРЕДВОДЕНИ ОД МЛАДИ КОИ ПРОМОВИРААТ РАЗНОВРСТА И ИНКЛУЗИЈАТА.

БАРНГА (КРУС-КУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА)

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>БАРНГА Е СИМУЛАЦИСКА ИГРА, СО КАРТИ, КОЈА ГИ ОХРАБРУВА УЧЕСНИЦИТЕ КРИТИЧНО ДА ГИ РАЗГЛЕДААТ НОРМАТИВНИТЕ ПРЕТПОСТАВКИ И МЕЃУКУЛТУРНАТА КОМУНИКАЦИЈА. ЈА СОЗДАДЕ СИВАСАИЛАМ „ТИАГИ“ ТИАГАРАЌАН ВО 1980 ГОДИНА, ДОДЕКА РАБОТЕЛ ЗА УСАИД ВО БАРНГА, ЛИБЕРИЈА. ТОЈ И НЕГОВИТЕ КОЛЕГИ СЕ ОБИДУВАЛЕ ДА ИГРААТ ЈУШРЕ, НО СИТЕ СЕ ОТКАЖАЛЕ ОД ИНСТРУКЦИИТЕ СО РАЗЛИЧНИ ИНСТРУКЦИИ.</p> <p>ТОЛКУВАЊА. ВО ОВАА АКТИВНОСТ, УЧЕСНИЦИТЕ ИГРААТ ИГРА СО КАРТИ ТИВОК, СЕКОЈ ОД НИВ ФУНКЦИОНИРА СО РАЗЛИЧЕН КОМПЛЕТ ПРАВИЛА, НЕПОЗНАТИ ЗА НИВ.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ОВАА АЛАТКА Е ВАЖНА ОД НЕКОЛКУ ПРИЧИНИ. ТАА ИМ ОВОЗМОЖУВА НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА НАУЧАТ ДА КОМУНИЦИРААТ ЕФИКАСНО НИЗ РАЗЛИЧНИ КУЛТУРНИ ГРУПИ. ИСТО ТАКА ИМ ПОМАГА ДА ГИ ИСПИТУВААТ И ДА ГИ ПРЕГЛЕДАТ СВОИТЕ ПРЕТПОСТАВКИ ЗА ГРУПНИТЕ НОРМИ И КРИТИЧКО ДА ГО АНАЛИЗИРААТ ПОТЕКЛОТО НА ОВИЕ НОРМИ, УТВРДУВАЈЌИ ЈА НИВНАТА РЕЛЕВАНТНОСТ ВО НОВИ КОНТЕКСТИ. ПРЕКУ ОВАА ИГРА, УЧЕСНИЦИТЕ ЌЕ МОЖАТ ДА ГИ РАЗБЕРАТ ИМПЛИКАЦИИТЕ ОД НЕКОРИСТУВАЊЕТО НА ИСТИТЕ „ПРАВИЛА“ ИЛИ „НОРМИ“ КАКО ДРУГИТЕ ВО ГРУПАТА И ЌЕ НАУЧАТ КАКО ДА ЈА ИСТРАЖАТ УЛОГАТА НА КОМУНИКАЦИЈАТА ВО ПОТТИКНУВАЊЕТО НА КОНФУЗИЈАТА ИЛИ ВО ОЛЕСНУВАЊЕТО НА МЕЃУСЕБНОТО РАЗБИРАЊЕ.</p>
<p>ЦЕЛ ГРУПА</p>	<p>ОВАА ИГРА МОЖЕ ДА СЕ КОРИСТИ СО МЛАДИ ПОДДРЖЕНИ ОД МЛАДИНСКИ РАБОТНИЦИ, ПРЕТСТАВНИЦИ ОД МЛАДИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ПРЕТСТАВНИЦИ ОД НВО ЗА МИР И ПОМИРУВАЊЕ, КАКО И МЛАДИНСКИ ЛИДЕРИ ВО МЛАДИ, МИР И ПОМИРУВАЊЕ.</p>

4 БАРНГА (МЕЃУКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА)

ОПИС

ИГРАТА СЕ ИГРА НА СЛЕДНОТО

НАЧИН:

ВО ОВАА ИГРА СЕ КОРИСТАТ САМО 28 КАРТИ: АС, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 ВО СЕКОЈ КОСТ, ПРИ ШТО АСОТ Е НАЈНИСКАТА КАРТА.

ИГРАТА ТИПИЧНО СЕ ИГРА СО 4-6 ИГРАЧИ. ДИЛЕРОТ ГИ МЕШАШЕ КАРТИТЕ И ГИ ДЕЛИ ЕДНА ПО ЕДНА, ДАВАЈЌИ НА СЕКОЈ ИГРАЧ ПОМЕЃУ 4 ДО 7 КАРТИ, ВО ЗАВИСНОСТ ОД БРОЈОТ НА ИГРАЧИ.

ИГРАЧОТ ЛЕВО ОД ДЕЛУВАЧОТ ЈА ЗАПОЧНУВА ИГРАТА ПРЕДВОДУВАЈЌИ ИЛИ ИГРАЈЌИ БИЛО КОЈА КАРТА. ДРУГИТЕ ИГРАЧИ СЕ НАРЕДУВААТ ИГРАЈЌИ КАРТА, ФОРМИРАЈЌИ ШИФРА СО ПОЕНА КАРТА ОД СЕКОЈ ИГРАЧ. ПОНЕКОГАШ, ВО ПОСЛЕДНИОТ ШИФРА, МОЖЕБИ НЕМА ДОВОЛНО КАРТИ ЗА СЕКОЈ ДА ИГРА. КОГА СИТЕ ЌЕ ИГРААТ КАРТА, НАЈВИСОКАТА КАРТА ГО ДОБИВА ШИФРАТА. ИГРАЧОТ КОЈ ГО ДОБИВА ШИФРАТА ЈА СОБИРА И ЈА СТАВА СО СВОЈАТА СОПРУБЕНА НАДОЛУ ВО КУП.

ДРУГИ

ЛИНКОВИ И ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

МАТЕРИЈАЛИ

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ/ХАШТАГИ

БАРНГА ИГРА

#BARNGA ПРАВИЛА НА ИГРА
#BARNGA ПРАШАЊА ЗА ИГРАТА

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

ИГРАТА БАРА ПОГОЛЕМ ДЕЛ ОД ЧАСОТ
(ОКОЛКУ 45 МИНУТИ ДО ЕДЕН ЧАС).
СЕКОЈА РУНДА ТРАЕ НЕКОЛКУ МИНУТИ.

ПОБЕДНИКОТ НА ТРИКОТ ПОТООА ПРЕТСТАНУВА ВО СЛЕДНАТА РУНДА СО ИГРАЊЕ НА ДРУГА КАРТА, А ПРОЦЕСОТ СЕ ПОВТОРУВА ДОДЕКА НЕ СЕ ИГРААТ СИТЕ КАРТИ. ПРВИОТ ИГРАЧ ВО СЕКОЕ РУНДА МОЖЕ ДА ИГРА ВО БИЛО КОРА, А СИТЕ ДРУГИ ИГРАЧИ МОРА ДА ЈА СЛЕДАТ КОРАТА ДОКОЛКУ МОЖАТ. ДОКОЛКУ ИГРАЧОТ НЕМА КАРТА ОД ГЛАВНАТА КОРА, МОЖЕ ДА ИГРА КАРТА ОД БИЛО КОРА ДРУГАТА КОРА. ТРИКОТ СЕ ДОБИВА СО НАЈВИСОКАТА КАРТА ОД ОРИГИНАЛНАТА ГЛАВНА КОРА.

ВО ОВАА ИГРА, ПИКАДИТЕ СЕ АДОВИ. ДОКОЛКУ ИГРАЧОТ НЕМА КАРТА ОД ГЛАВНАТА КОНСТАНТНА КОЛИНА, МОЖЕ ДА ИГРА СО ПИКАД, ШТО СЕ НАРЕЧУВА АДОУТ. ДУРИ И СО НИСКА ПИКАДЕ МОЖЕ ДА СЕ ДОБИЕ ФИКАДОТ, ОСВЕН ОСВЕН ДРУГ ИГРАЧ ИСТО ТАКА АДОУТ СО ПОВИСОКА ПИКАДЕ. ИГРАТА ПРОДОЛЖУВА ДОДЕКА НЕ СЕ ИГРААТ СИТЕ КАРТИ. ИГРАЧОТ КОЈ ОСВОИЛ НАЈВЕЌЕ ТРИКОВИ НА КРАЈОТ ОД ИГРАТА СЕ ПРОГЛАСУВА ЗА

ПОБЕДНИК.

5 КИНЦУГИ ПРАКТИКА

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>КИНЦУГИ ПРАКТИКАТА Е ИСКУСТВЕНА АЛАТКА КОЈА ГО ИСТРАЖУВА ПОМИРУВАЊЕТО ПРЕКУ КОНЦЕПТУАЛНО УЧЕЊЕ И УМЕТНИЧКА ПРАКТИКА. ИНСПИРИРАНА ОД ЈАПОНСКАТА УМЕТНОСТ КИНЦУГИ, КОЈА ПОПРАВУВА СКРШЕНА ГЕРМАНИЈА СО ЗЛАТО, СЛУЖИ КАКО МЕТАФОРА ЗА ЛЕКУВАЊЕ И ОБНОВА НА ВРСКИТЕ ВО ПОСТ-КОНФЛИКТНИ СОСТОЈБИ.</p> <p>ОВОЈ ПРИСТАП ГИ ИНТЕГРИРА ПСИХОЛОШКИТЕ, ЕМОЦИОНАЛНИТЕ И ПАРТИЦИПАТОРНИТЕ МЕТОДИ, ПОТТИКНУВАЈЌИ САМОРЕФЛЕКСИЈА, ХУМАНИЗАЦИЈА НА ДРУГИОТ И ДИЈАЛОГ ВОДЕН ОД ЗАЕДНИЦАТА.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ОВАА АЛАТКА ПОТТИКНУВА ЕМПАТИЈА, ГРАДЕЊЕ ДОВЕРБА И ЕМОЦИОНАЛНА ОТПОРНОСТ, ВО ТЕКОТ НА ПРЕДИЗВИКУВАЊЕТО НА МОДЕЛИТЕ ЗА ПОМИРУВАЊЕ ОД ОДГОРЕ НАДОЛУ, СО НАГЛАСУВАЊЕ НА СЕКОЈДНЕВНИТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ ЗА ГРАДЕЊЕ МИР И ЦЕНТРИРАНИ ВРЗ ЗАЕДНИЦАТА.</p> <p>ОБЕЗБЕДУВА ИНТЕРАКТИВЕН, БЕЗ КОНФРОНТАЦИЈА ПРОСТОР ЗА ДИСКУСИРАЊЕ ЗА МЕЃУПЕРСОНАЛНАТА И МЕЃУГРУПНАТА ТРАНСФОРМАЦИЈА НА КОНФЛИКТИ.</p> <p>ДОПОЛНИТЕЛНО, ЈА ИСТРАЖУВА УЛОГАТА НА НЕВЕРБАЛНИТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ ЗАСНОВАНИ НА УМЕТНОСТ, НАГЛАСУВАЈЌИ ЈА НИВНАТА СПОСОБНОСТ ДА ГО ОЛЕСНАТ ЛЕКУВАЊЕТО И ДИЈАЛОГОТ.</p>
<p>ЦЕЛ ГРУПА</p>	<p>МЛАДИНСКИ РАБОТНИЦИ, МИРОВНИ ПРАКТИКТИ, АКАДЕМИЦИ, ЧЛЕНОВИ НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО И ЗАЕДНИЦИ ЗАСЕГНАТИ ОД КОНФЛИКТ.</p>

ОПИС

1. ФАЦИЛИТАТОРОТ ГО ПРЕТСТАВУВА ПОМИРУВАЊЕТО И НЕГОВИТЕ ПСИХОЛОШКИ ПРЕДИЗВИЦИ, НАГЛАСУВАЈЌИ ГИ САМОРЕФЛЕКСИЈАТА И РЕКОНСТРУКЦИЈАТА НА ИДЕНТИТЕТОТ ВО ГРАДЕЊЕТО НА МИРОТ. УЧЕСНИЦИТЕ КРИТИЧКИ ГИ ОЦЕНУВААТ ИНТЕРВЕНЦИИТЕ КОИ ФУНКЦИОНИРААТ И РАЗГЛЕДААТ КОЛКУ ДОБРО НАМЕРЕНИТЕ НАПОРИ МОЖЕ ДА ИМААТ НЕНАМЕНИ ПОСЛЕДИЦИ. СЕСИЈАТА ГИ НАГЛАСУВА ПРИСТАПИТЕ ВОДЕНИ ОД ЗАЕДНИЦАТА И ПОТРЕБАТА ОД ПРОМЕНА НА ДИНАМИКАТА НА МОЌ ВО ПОМИРУВАЊЕТО. УЧЕСНИЦИТЕ ИСТРАЖУВААТ ПРИМЕРИ ОД ПОСТ-КОНФЛИКТНИТЕ СРЕДСТВА КАДЕ ШТО Е СПРОВЕДЕНО ПОМИРУВАЊЕТО.

2. ФАЦИЛИТАТОРОТ ГИ ПОДЕЛУВА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ДВЕ ГРУПИ, СЕКОЈА ИЗБИРА КОНТЕЈНЕР СО БРОКЕН КЕРАМИЧКИ ПАРЧИЊА, СИМБОЛИЗИРАЈЌИ ФРАГМЕНТИРАНИ ВРСКИ И ИСТОРИСКИ. УЧЕСНИЦИТЕ РАБОТАТ ЗАЕДНО ЗА ДА ГИ СОСТАВАТ ДЕЛЧИЊАТА ВО ПЛОЧИЊА, ИАКО НЕКОИ ДЕЛЧИЊА ОСТАНАТ НЕДОСТАСУВААТ, ПРЕТСТАВУВАЈЌИ НЕПОПРАВЛИВА ЗАГУБА ВО КОНФЛИКТ.

3. УЧЕСНИЦИТЕ ГО СПОДЕЛУВААТ СВОЕТО ИСКУСТВО ВО ТЕКОТ НА ПРОЦЕСОТ НА РЕКОНСТРУКЦИЈА. ФАЦИЛИТАТОРОТ ВОДИ СТРУКТУРИРАНА ДИСКУСИЈА, ПОВРЗУВАЈЌИ ГО КИНЦУГИ СО ПОМИРУВАЊЕТО ВО РЕАЛНИОТ СВЕТ, ОПФАЌАЈЌИ:

- ЛУЗНИ ОД КОНФЛИКТ (НАП, ТРАУМА, ЗАГУБА, МЕЃУГЕНЕРАЦИСКИ БОРБИ);
- КРЕАТИВНОСТ И МОРАЛНА ИМАГИНАЦИЈА ВО ПОМИРУВАЊЕТО;
- ДИНАМИКА НА МОЌ И ЖРТВЕН РУБ ВО ГРАДЕЊЕТО НА МИРОТ
- КАКО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ ЗАСНОВАНИ НА УМЕТНОСТ ОБЕЗБЕДУВААТ ПОПУШТЕН ВЛЕЗ ВО ТЕШКИ РАЗГОВОРИ.

ДРУГИ

ХАШТАГИ

#ПОМИРУВАЊЕ #СЕКОЈДНЕВНОГРАДЕЊЕМИР
#KINTSUGI #ARTBASEDINTERVENTION #HEAL-
ИНГТРОУАРТ

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

1 ЧАС

ДОПОЛНИТЕЛНО МАТЕРИЈАЛИ

- СКРШЕНИ КЕРАМИЧКИ ЧИНИИ (ИЛИ ПРОМЕНА НА ХАРТИЕНИ ЧИНИИ) МАТИЧНИ ЗА НЕПЕРМАНЕНТНИ ВЕЖБИ);
- МАРКЕРИ И ХАРТИЈА ЗА ЦРТАЊЕ

ЦИТАТ

ПИНТО-ГАРСИЈА, МЕ, СЕРНА-ХОСИЕ, Р., КАСАС, А., и МЕНДЕЗ, Н. (2022).
УМЕТНОСТ ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈА: КРЕАТИВНА И УМЕТНОСТАВЕНА
ИНТЕРВЕНЦИЈА ЗА ГРАДЕЊЕ НА МИР И ПОМИРУВАЊЕ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА
МЕЃУГРУПНИТЕ НЕПРИЈАТЕЛСТВА И СТИГМА ПО ПРОДОЛЖЕН ВООРУЖЕН
КОНФЛИКТ. ЖУРНАЛ ЗА МЕЃУНАРОДЕН РАЗВОЈ, 34(8), 1527-1546.

КОНЦЕПТ

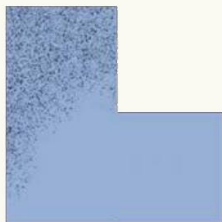
ДА СЕ КОРИСТИ МУЗИКА, ВО КОМБИНИРАЊЕ СО СЛИКАЊЕ, КАКО МЕТОД ЗА РАЗМИСЛУВАЊЕ НА КОНЦЕПТОТ ЗА МИР. УЧЕСНИЦИТЕ СЕ ЗАДАЧУВААТ ДА ГИ СЛИКААТ СВОИТЕ СЕНЗАЦИИ ВРЗ ОСНОВА НА ЕМОЦИИТЕ ПРЕДИЗВИКАНИ ОД МУЗИКАТА. НА ОВОЈ НАЧИН, СО КОРИСТЕЊЕ УМЕТНОСТ НАМЕСТО ЗБОРОВИ, УЧЕСНИЦИТЕ ЌЕ МОЖАТ ДА ГИ ИЗРАЗАТ СВОИТЕ ЧУВСТВА НА ПОЛИЧЕН НАЧИН.

ЦЕЛ

ОВАА АЛАТКА Е ДИЗАЈНИРАНА ДА ПОТПИКНЕ АКТИВНО УЧЕСТВО, СОЗДАВАЈЌИ ОКРУЖУВАЊЕ КАДЕ УЧЕСНИЦИТЕ МОЖАТ ДА СЕ АНГАЖИРААТ СО СЛОЖЕНИ ТЕМИ НА СТРУКТУРИРАН, НО ФЛЕКСИБИЛЕН НАЧИН.

СО ОБРАЌАЊЕ НА КОНЦЕПТОТ ЗА МИР ПРЕКУ СУБЈЕКТИВНА ГЛЕДНА АСПЕКТНА СТРАНА, ПРИСТАПОТ ѝ овозможува на секоја личност да ги РЕФЛЕКСИРА и ИЗРАЗИ СВОИТЕ ЕМОЦИИ ВО БЕЗБЕДЕН ПРОСТОР, ОСЛОБОДЕН ОД СТРАВОТ ОД ОСУДУВАЊЕ.

ОВА Е КЛУЧЕН АСПЕКТ, БИДЕЈЌИ ИМ ОВОЗМОЖУВА НА ЛУЃЕТО ДА БИДАТ ИСКРЕНИ И ОТВОРЕНИ БЕЗ ГРИЖА ЗА НЕДОБРАЗБИРАЊА ИЛИ КРИТИКИ.

ЦЕЛ

ПРИМАРНАТА ЦЕЛ Е ДА ИМ ПОМОГНЕ НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА ИЗРАЗАТ КАКО ГЛЕДААТ НА МИРОТ (И КОНФЛИКТОТ) ЗА ДА ОВОЗМОЖАТ РАЗБИРАЊЕ МЕЃУСЕБНО. НЕ СЕ СТАНУВА САМО ДА СЕ РАЗБИРААТ МИСЛЕЊАТА НА ТУЃИТЕ, ТУКУ И ДА СЕ РАЗМИСЛИ ЗА ТОА КАКО ЛИЧНИТЕ ИСКУСТВА ВЛИЈААТ ВРЗ НАШИТЕ РЕАКЦИИ И РЕАКЦИИ. МУЗИКАТА И УМЕТНОСТА НУДАТ ЈАЗИК КОЈ ОДИ ПОВЕЌЕ ОД ЗБОРОВИТЕ - СИМБОЛИЧЕН И ЕМОЦИОНАЛЕН ЈАЗИК.

ИАКО ЗБОРОВИТЕ ЧЕСТО НЕ ЈА ИЗРАЗУВААТ ЦЕЛОСНО ОНА ШТО ГО ЧУВСТВУВАМЕ, УМЕТНОСТА И МУЗИКАТА НИ ОВОЗМОЖУВААТ ДА КОМУНИЦИРАМЕ МИСЛИ И ЕМОЦИИ КОИ ТЕШКО СЕ АРТИКУЛИРААТ.

ДРУГ ВАЖЕН АСПЕКТ НА ОВОЈ ПРИСТАП Е НЕГОВАТА СПОСОБНОСТ ДА ГИ РАЗБИЕ ЈАЗИЧКИТЕ, КУЛТУРНИТЕ И СОЦИЈАЛНИТЕ БАРИЕРИ. ВО СÈ СÈ ГЛОБАЛИЗИРАН СВЕТ, ЧЕСТО СЕ СООЧУВАМЕ СО КУЛТУРНИ РАЗЛИКИ, НО СО ПРЕПОЗНАВАЊЕ И ПРИФАЌАЊЕ НА ОВИЕ РАЗЛИКИ МОЖЕМЕ ДА РАСТЕМЕ КАКО ИНДИВИДУАЛИ.

УМЕТНОСТА, ВО ОВОЈ СЛУЧАЈ, СТАНУВА УНИВЕРЗАЛЕН ЈАЗИК КОЈ СЕКОЈ МОЖЕ ДА ГО РАЗБИРА, БЕЗ БЕЗ РАЗЛИКА НА ЈАЗИКОТ ИЛИ ПОДРАЧЈЕТО. СО СПОДЕЛУВАЊЕ НА СВОИТЕ УМЕТНИЧКИ ИСКУСТВА, ЛУЃЕТО НЕ САМО ГИ ИЗРАЗУВААТ СОПСТВЕНИТЕ ЧУВСТВА, ТУКУ И СЕ ОТВОРААТ ЗА СЛУШАЊЕ НА ДРУГИТЕ, РАЗВИВАЈЌИ ЕМПАТИЈА И СОЗДАВАЈЌИ ПОДЛАБОКА ВРСКА.

ЦЕЛ

ИАКО ОВОЈ ПРОЦЕС ИМА ЛИЧНА ДИМЕНЗИЈА, ТОЈ Е ИСТО ТАКА И КОЛЕКТИВЕН. УМЕТНОСТА ПОМАГА ДА СЕ ПРЕМОСТИ РАЗЛИКИТЕ МЕЃУ ЛУЃЕТО, СОЗДАВАЈЌИ ЗАЕДНИЧКА ОСНОВА КАДЕ СЕКОЈА ЛИЧНОСТ МОЖЕ ДА ГЛЕДА НАД СВОЈАТА ПЕРСПЕКТИВА. ДОКОЛКУ УЧЕСНИЦИТЕ РАЗМИСЛУВААТ ЗА СЕБЕСИ, ТИЕ ИСТО ТАКА УЧАТ ДА ГИ ЦЕНАТ ИСКУСТВАТА НА ДРУГИТЕ И ДА ЈА ГЛЕДААТ РАЗЛИЧНОСТА КАКО РЕСУРС, А НЕ ЗАКАНА. УБАВИНАТА НА ОВОЈ ПРИСТАП ЛЕЖИ ВО ФАКТОТ ДЕКА, ДОДЕКА СЕ СООПШТИТЕ ЕМОЦИИ, НИЕ УЧИМЕ ИСТО ТАКА ДА ЈА ПРЕПОЗНАЕМЕ ЧОВЕШТВОТО ШТО НЌ ОБЕДИНУВА, НАД НАШИТЕ РАЗЛИКИ.

ЦЕЛНА ГРУПА

ВОЗРАСНИ И МЛАДИ – ОД 18 ДО 99 ГОДИНИ.
ДОПОЛНИТЕЛНО, МОЖЕ ДА СЕ ПРИЛАГОДИ НА
БИЛО КОЈА ЦЕЛНА ГРУПА ПОД 18 ГОДИНИ.

ХАШТАГИ

#ЦРТАЊЕ #МИР #РЕФЛЕКС-
ТИОН #МУЗИКА #УМЕТНОСТ

МАТЕРИЈАЛИ

- МАСИ
- ЛИСТОВИ ХАРТИЈА
- ЗВУЧНИК И МУЗИКА
- АЛАТИ ЗА ЦРТАЊЕ/СЛИКАЊЕ
- СТОЛИЦИ

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

1,5 ЧАСА - 2 ЧАСА

ОПИС

СООДВЕТНО ПОДРЕДЕТЕ ЈА ПРОСТОРИЈАТА — ПОСТАВЕТЕ ГИ СТОЛОВИТЕ ВО КРУГ ОКОЛУ ГОЛЕМА МАСА И ПОСТАВЕТЕ ГИ МАТЕРИЈАЛИТЕ ЗА БОЕЊЕ.

ДОБРЕДОЈДЕТЕ ГИ УЧЕСНИЦИТЕ И ОБЈАСНЕТЕ ЈА СОДРЖИНАТА НА РАБОТИЛНИЦАТА, КАКО ЌЕ СЕ РАЗВИВА И НЕЈЗИНАТА КРАЈНА ЦЕЛ.

ОТКАКО ЌЕ ЗАВРШИ ИНФОРМАЦИЈАТА, ДАЈТЕ НА СЕКОЈ УЧЕСНИК ЛИСТ ХАРТИЈА НА КОЈ ЌЕ НАПИШЕ ЕДНА ДО ТРИ ПЕСНИ (ВО ЗАВИСНОСТ ОД БРОЈОТ НА УЧЕСНИЦИ); ЛИСТИТЕ ЌЕ БИДАТ АНОНИМНИ ЗА ДА НИКОЈ НЕ МОЖЕ ДА СЕ СЛЕДИ ДО ЛИЦЕТО КОЕ ГО НАПИШАЛО.

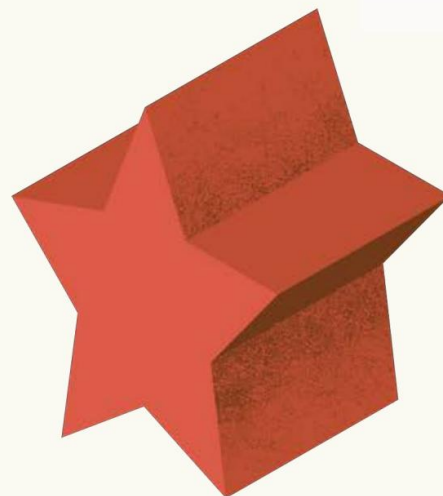
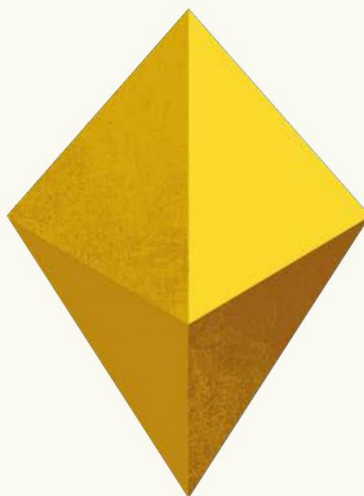
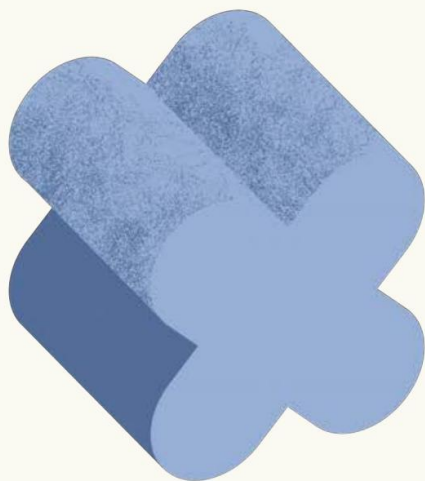
ПРОДОЛЖЕТЕ СО КРЕИРАЊЕ НА ПЛЕЈЛИСТАТА. ЗАПОЧНЕТЕ ЈА ВЕЖБАТА СО СЛУШАЊЕ НА ПРВАТА ПЕСНА, А ПОТОА ПРОДОЛЖЕТЕ КОНТИНУИРАНО.

ДОДЕКА УЧЕСНИЦИТЕ СЕ ПОТПИЕНИ ВО МУЗИКАТА, НИВ ЌЕ ИМААТ ЗАДАЧА ДА ГИ ЦРТААТ НА ЛИСТ ХАРТИЈА ЕМОЦИИТЕ ШТО ПЕСНАТА ГИ ПРЕДИЗВИКУВА ВО НИВ.

ПО СЛУШАЊЕТО НА СИТЕ ПЕСНИ, ГРУПАТА ЌЕ БИДЕ ПОКАНЕТА ДА РАЗГОВАРА ЗА ЕМОЦИИТЕ ШТО ГИ ПРЕДИЗВИКАЛЕ ПЕСНИТЕ И ЗОШТО ГИ ИЗБРАЛЕ ТОЛКУ ОДРЕДЕНИ ПЕСНИ.

НА КРАЈ, УЧЕСНИЦИТЕ СЕ ПОКАНУВААТ ДА ГИ ПРЕТСТАВИЈА СВОИТЕ ЦРТЕЖИ И СЕ ПРАШААТ ДАЛИ САКААТ ЦРТЕЖИТЕ ДА БИДАТ ИЗЛОЖЕНИ.

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>МЕТОДОТ „НЕСЛУШНАТИ ДИЈАЛОЗИ“ Е СПЕЦИЈАЛИЗИРАНА РАМКА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РАДИО ДОКУМЕНТАРНИ ФИЛМОВИ КАКО АЛАТКА ЗА РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ ВО ЛОКАЛНИТЕ ЗАЕДНИЦИ. СО СОЗДАВАЊЕ НА РАТИВИ КОИ ГИ ОСВЕТЛУВААТ РАЗЛИЧНИТЕ ГЛЕДОВИ И ПРОМОВИРААТ ЕМПАТИЈАТА, ОВИЕ ДОКУМЕНТАРНИ ФИЛМОВИ ИМААТ ЦЕЛ ДА ГО ОЛЕСНАТ КОНСТРУКТИВНИОТ ДИЈАЛОГ И ПОМИРУВАЊЕТО. ПРЕКУ МОЌТА НА РАДИОТО, „НЕСЛУШНАТИ ДИЈАЛОЗИ“ СЕ НАМЕНУВА ДА ГИ ХАРМОНИЗИРА ГЛАСОВИТЕ НА ЗАЕДНИЦАТА, ДА ГИ УБЛАЖАТ ТЕНЗИИТЕ И ДА ПОТТИКНЕ ТРАЈНИОТ МИР И РАЗБИРАЊЕ. СЛОЖЕНИЕТО НА ОВАА ВЕЖБА МОЖЕ ДА СЕ ПРИЛАГОДИ НА НИВОТО НА СПОСОБНОСТИ НА УЧЕСНИЦИТЕ.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ВЕЖБАЊЕ НА СЛУШАЊЕ И ЕМПАТИЈА КОН ЛУЃЕ КОИ ИМААТ РАЗЛИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ; ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ГЛАС НА ЧЛЕНОВИТЕ НА ЗАЕДНИЦАТА КОИ ОБИЧНО НЕ СЕ ПРОМОВИРААТ. ТОА МОЖЕ ДА СОЗДАДЕ ДОПОЛНИТЕЛНА ВРЕДНОСТ ДОКОЛКУ РАДИО ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ ПОДОЦНА СЕ ЕМИТУВА ВО ЗАЕДНИЦАТА.</p>
<p style="text-align: center;"><u>ВРЕМЕТРАЕЊЕ</u></p> <p>СЛОЖЕНИЕТО НА РАДИО ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ МОЖЕ ДА ВАРИРА ВО ЗАВИСНОСТ ОД ВРЕМЕНСКИТЕ ОГРАНИЧУВАЊА. ПОКРАТКИ КАРАКТЕРИСТИЧНИ ЕПИСИ МОЖЕ ДА СЕ НАПРАВАТ ЗА 3 ЧАСА, НО ЗА ПОВЛИЈАТЕЛЕН КАРАКТЕРИСТИЧЕН ЕПИС ТРЕБА ДА СЕ ДАДЕ ВРЕМЕНСКИ РАМ ОД 2-3 НЕДЕЛИ.</p>	<p style="text-align: center;"><u>КЛУЧНИ ЗБОРОВИ</u></p> <p>ЕМПАТИЈА, РАЗНОВРСНОСТ, РАДИО, ДОКУМЕНТАРЕН ФИЛМ, ЗАЕДНИЦА, КОНФЛИКТ, ДИЈАЛОГ, РАСКАЖУВАЊЕ ПРИКАЗНИ.</p>

ЦЕЛНА ГРУПА

ВОЗРАСТ ОД 14 ДО 29 ГОДИНИ

ДОПОЛНИТЕЛНИ МАТЕРИЈАЛИ

МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН ИЛИ ФИЛТЕР ЗА СНИМАЊЕ, КОМПЈУТЕР И ИНТЕРНЕТ ПОВРЗУВАЊЕ ЗА
УРЕДУВАЊЕ НА СНИМКИТЕ.

ВРСКИ

ОПИС

ОБЈЕКТИВНА

ВО ГРУПИ ОД 2-3 ЛИЦА, НАПРАВЕТЕ 15-25 МИНУТЕН УБИВЛИВ РАДИО ДОКУМЕНТАРЕН ФИЛМ КОЈ ИСТРАЖУВА ТЕМА КОЈА ВЛИЈАЕ ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА. ДОКУМЕНТАРОТ ТРЕБА ДА ОБЕЗБЕДИ ДЛАБОКИ УВИДИ ЗА ПРОБЛЕМАТА, ДА ФРЛИ ОСВЕТЛО НА РАЗЛИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ И ДА ПОТТИКНЕ ЕМПАТИЈА И РАЗБИРАЊЕ КАЈ СЛУШАЛЦИТЕ.

ЦЕЛИ

ИСТРАЖУВАЊЕ НА ИЗБРАНАТА ТЕМА.

ПРЕТСТАВУВАЈЌИ РАЗЛИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ И ГЛАСОВИ.

РАСКАЖУВАЊЕ НА ПРИКАЗНАТА НА ЈАСЕН, КОХЕРЕНТЕН,
И НА КРЕАТИВЕН НАЧИН.

ЕТИЧКО АНГАЖИРАЊЕ СО ИСТРАЖУВАНИТЕ,
И ЧУВСТВТЕЛНО ОБРАЌАЊЕ НА ИЗБРАНАТА ТЕМА.

ВЛИЈАНИЕ И АНГАЖИРАЊЕ СО ЛОКАЛНОТО
ЗАЕДНИЦАТА ПРЕКУ ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ.

7 НЕСЛУШНАТИ ДИЈАЛОЗИ

ОПИС

ИЗБОР НА ТЕМА

1. ИДЕНТИФИКУВАЈТЕ ПРОБЛЕМ: ИЗБЕРЕТЕ ТЕМА КОЈА СЕ ОБРАКА НА ИТНА СОЦИЈАЛНА, КУЛТУРНА ИЛИ ЕКОЛОШКА ПРЕДИЗВИК КОЈА ВЛИЈАЕ ВО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА. РАЗГЛЕДАЈТЕ ГИ ПРАШАЊАТА КОИ ВКЛУЧУВААТ ПОВЕЌЕ ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ И ПРЕДИЗВИКУВААТ СИЛНИ ЕМОЦИИ ИЛИ КОНТРОВЕРЗИИ.

2. ИСТРАЖУВАЊЕ И ПОЗАДИНА: СПРОВЕДЕТЕ ТЕМЕЛНО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА ДА ГИ РАЗБЕРЕТЕ СЛОЖЕНИЕТО НА ИЗБРАНАТА ТЕМА. СОБИРАЈТЕ ИНФОРМАЦИИ ОД РАЗЛИЧНИ ИЗВОРИ, ВКЛУЧУВАЈКИ ЧЛЕНОВИ НА ЗАЕДНИЦАТА, ЕКСПЕРТИ, ОРГАНИЗАЦИИ И РЕЛЕВАНТ ЛИТЕРАТУРА.

ЗАБЕЛЕШКА

ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ ТРЕБА ДА ИМА ЦЕЛ ДА ЕДУЦИРА, ИНСПИРИРА ЕМПАТИЈА И ДА СТИМУЛИРА ДИЈАЛОГ И АКЦИЈА ВО РАМКИТЕ НА ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА. БИДЕТЕ ГОРДИ НА ВАШАТА УЛОГА КАКО РАСКАЖУВАЧ И ЗАСТАПУВАЈТЕ СЕ ЗА ПОЗИТИВНИ ПРОМЕНИ ПРЕКУ МОЌТА НА РАДИОТО. СЛОЖЕНИЕТО НА РАДИО ДОКУМЕНТАРНИКОТ МОЖЕ ДА ВАРИРА ВО ЗАВИСНОСТ.

ПРИ ВРЕМЕНСКИ ОГРАНИЧУВАЊА. ПОКРАТКИ КАРАКТЕРИСТИКИ МОЖЕ ДА СЕ НАПРАВАТ ЗА 3 ЧАСА, НО НА ПОВЛИЈАТЕЛНА КАРАКТЕРИСТИКА ТРЕБА ДА СЕ ДАДЕ ВРЕМЕНСКИ РАМ ОД 2-3 НЕДЕЛИ.

7 НЕСЛУШНАТИ ДИЈАЛОЗИ

УПАТСТВА ЗА ЗАДАЧА

1. ДАДЕТЕ КРАТОК ПРЕГЛЕД НА:

- А) ИЗБРАНАТА ТЕМА, НЕЈЗИНОТО ЗНАЧЕЊЕ И ВКЛУЧЕНИТЕ КЛУЧНИ ГРУПИ ИЛИ ПОЕДИНЕЦИ;
- Б) НАМЕНЕТИОТ ПРИСТАП (ТОН), ТЕМИ И ТЕХНИКИ НА РАСКАЖУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ.

2. ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ:

- А) ИДЕНТИФИКУВАЈТЕ И ОБРАТЕТЕ СЕ ДО РАЗЛИЧНИ ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ ПОВРЗАНИ СО ТЕМАТА, ВКЛУЧУВАЈЌИ ГИ ЧЛЕНОВИТЕ НА ЗАЕДНИЦАТА, ЗАСЕГНАТИТЕ ПОЕДИНЕЦИ ИЛИ ГРУПИ. ДОКОЛКУ ВРЕМЕНСКИТЕ ОГРАНИЧУВАЊА СЕ ПОМАЛКУ СТРОГИ, РАЗМИСЛЕТЕ ЗА НАПРАВУВАЊЕ ПОАМБИЦИОЗЕН ДОКУМЕНТАРЕН ФИЛМ СО ВКЛУЧУВАЊЕ НА АКТИВИСТИ, ЕКСПЕРТИ, ЛОКАЛНИ СЛУЖБЕНИЦИ;
- Б) СПРОВЕДУВАЈТЕ ИНТЕРВЈУА И ПОСЕТИ НА ЛОКАЦИЈА ЗА ДА СЕ СОБИРАТ ИЗВЕШТАИ И ПЕРСПЕКТИВИ ОД ОД ДАЛЕКУ ОД РАКА. ПРИКЛУЧЕТЕ ГИ ИНТЕРВЈУАТА И АМБИЕНТНИТЕ ЗВУЦИ.

3. РАСКАЖУВАЊЕ ПРИКАЗНИ И СЦЕНАРИО:

- А) РАЗВИЈТЕ УБЛИЖЛИВА НАРАТИВНА СТРУКТУРА ЗА ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ, ВКЛУЧУВАЈЌИ ЛИЧНОСТ-ПРИКАЗНИ ЗА АВ, УВИДИ И АНАЛИЗА НА ФАКТИ;
- Б) НАПРАВЕТЕ СЦЕНАРИО КОЈ ГО ОКРИВА РЕДОСЛЕДОТ НА СЦЕНИ, ДИЈАЛОГ, НАРАЦИЈА И ЗВУЧНИ ЕФЕКТИ ФЕКТИ;
- В) ОСИГУРУВАЈТЕ ДЕКА СЦЕНАРИОТО Е ЧУВСТВТЕЛНО, ПОЧИТУВАНО И ТОЧНО ГИ ПРЕТСТАВУВА ПЕРСПЕКТИВИТЕ НА ГРУПИ ЗАСЕГНАТИ ОД ТЕМАТА;
- Г) СНИМАЊЕ НА НАРАЦИЈА КОРИСТЕЊЕ НА ДОСТАПНА ОПРЕМА ЗА АУДИО СНИМАЊЕ (НА ТЕЛЕФОН);
- Д) УРЕДУВАЈТЕ АУДИО СНИМКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ЈАСНОСТА, ТЕМПОТО И ЕМОЦИОНАЛНОТО ВЛИЈАНИЕ;
- Е) ВКЛУЧЕТЕ МУЗИКА, ЗВУЧНИ ПЕЈЗАЖИ И АРХИВСКИ СНИМКИ ЗА ДА ГО ЗБОГАТЕ ИСКУСТВОТО.

7 НЕСЛУШНАТИ ДИЈАЛОЗИ

4. ЕТИЧКИ РАЗГЛЕДУВАЊА:

А) ПОЧИТУВАЈТЕ ЈА ПРИВАТНОСТА И ДОСТОИНСТВОТО НА ИСПИТАНИИТЕ И ЧЛЕНОВИТЕ НА ЗАЕДНИЦАТА, ДОБИВАЈКИ ИНФОРМАЦИИ ФОРМИРАНА СОГЛАСНОСТ ПРЕД СНИМАЊЕ И ЕМИТУВАЊЕ НА ЛИЧНИ ПРИКАЗНИ;

Б) ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ТОЧНОСТ И ПРАВДНОСТ ВО ИЗВЕСТУВАЊЕТО, ПРОВЕРКАТА НА ФАКТИ ИНФОРМАЦИИ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕТО МОЖНОСТИ ЗА ПОБИВАЊЕ ИЛИ ПОЈАСНУВАЊЕ;

В) ИЗБЕГНУВАЈТЕ СЕНЗАЦИОНАЛИЗАМ, ПРИСТРАСНОСТ ИЛИ ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА ЧУВСТВТЕЛНИ ТЕМИ ЗА ДРАМАТИЧЕН ЕФЕКТ.

5. РЕФЛЕКСИЈА И ПОВРАТНИ ИНФОРМАЦИИ:

А) ОРГАНИЗИРАЈТЕ НАСТАН ЗА СЛУШАЊЕ НА РАДИО ДОКУМЕНТАРНИТЕ ФИЛМОВИ ПОДГОТВЕНИ ОД СИТЕ УЧЕСНИЦИ ПАНТАЛОНИ;

Б) ВО ПОГОЛЕМА ГРУПА, РАЗГЛЕДАЈТЕ СО ДРУГИТЕ УЧЕСНИЦИ ЗА ПРОЦЕСОТ НА ПРОИЗВОДСТВО, ПРЕДИЗВИЦИТЕ СО ОБРАЗОВАНИЕ И ЛЕКЦИИТЕ НАУЧЕНИ ВО СОЗДАВАЊЕТО НА ДОКУМЕНТАРНИОТ ФИЛМ.

6. ОПЦИОНАЛНО ЕМИТУВАЊЕ:

А) ДОКОЛКУ ВРЕМЕНСКИТЕ ОГРАНИЧУВАЊА СЕ ПОМАЛКУ СТРОГИ, РАЗГЛЕДАЈТЕ ДА СЕ СПРЕДЕЛИТЕ ПОАМБИЦИОЗЕН НАСТАН ЗА ЕМИТУВАЊЕ. ПОДГОТВЕТЕ СЕ ЗА ЈАВНАТА ПРОЕКЦИЈА НА РАДИО ЕМИСИЈАТА, ОБЕЗБЕДУВАЈКИ СООДВЕТНА ПРОМОЦИЈА И АНГАЖИРАЊЕ СО ЛОКАЛНАТА ЗАЕДНИЦА.

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>ОВАА АКТИВНОСТ МОЖЕ ДА ГИ ПРЕДИЗВИКА УЧЕСНИЦИТЕ ДА БИДАТ ОТВОРЕНИ ЗА НЕПОЗНАТИ ИСКУСТВА И ДА РАЗМИСЛАТ ЗА КАКО МОЖЕ ДА РЕАГИРААТ НА КУЛТУРНИТЕ РАЗЛИКИ. ТИЕ УЧЕСТВУВААТ ВО СЦЕНА ОДГЛЕДАНА ОД СИМУЛИРАНА КУЛТУРА, АЛБАТРОСИЈЦИТЕ, А ПОТОА ДИСКУТИРААТ ЗА НИВНИТЕ ЧУВСТВА И РЕАКЦИИ ПО ПРЕТСТАВАТА. ПРВИЧНО БЕШЕ ОБЈАВЕНА ВО „BE-OND EXPERIENCE“ ОД ТЕОДОР ГОШЕНУР, НО МОЖЕ ДА СЕ НАЈДЕ И ОНЛАЈН. ВКЛУЧУВА СЦЕНА СО ПАРЕН БРОЈ НА АКТЕРИ КОИ СЕ ОБЛЕЧЕНИ ВО ТОГИ ИЛИ ДРУГИ НЕОБИЧАЕНИ ОБЛЕКИ. СЦЕНАТА КОЈА ЈА ГЛУМАТ Е „ЦЕРЕМОНИЈА ЗА ПРЕДОБРЕДОЈДЕ“, А ЧЛЕНОВИТЕ НА ПУБЛИКАТА СЕ НИВНИ ГОСТИ.</p>	
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ЦЕЛНА ГРУПА</p>	
<p>ОВАА АЛАТКА Е НАВИСТИНА КОРИСНА, БИДЕЈЌИ КАКО РЕЗУЛТАТ НА ОВА, УЧЕСНИЦИТЕ ЌЕ МОЖАТ ДА: ИСКУСТВУВААТ НЕПОЗНАТИ КУЛТУРНИ НОРМИ, ДА РАЗМИСЛАТ ЗА СВОИТЕ РЕАКЦИИ И ЧУВСТВА КОН НЕПОЗНАТИТЕ И МОЖЕБИ ВОЗНЕМИРУВАЧКИ КУЛТУРНИ НОРМИ И ДА РАЗМИСЛАТ ЗА КАКО МОЖЕМЕ ДА ЗАКЛУЧИМЕ МНОГУ КОРИСНИ ИНФОРМАЦИИ ОД ОНА ШТО ГО НАБЉУДУВАМЕ И ДА НАУЧИМЕ ШТО СЕ ОЧЕКУВА ОД НАС, НО И ДЕКА РАБОТИТЕ НЕ СЕКОГАШ ЗНАЧАТ ТАКА ШТО ИЗГЛЕДААТ.</p>	<p>ПРЕТСТАВНИЦИ ОД МЛАДИНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ПОВРЗАНИ СО МИРОТ И ПОМИРУВАЊЕТО, НО И ЛУЃЕ КОИ МОЖЕ ДА СЕ СООЧУВААТ СО КОНФЛИКТИ И КУЛТУРНИ РАЗЛИКИ.</p>	
	<p><u>ВРСКИ</u></p> 	<p><u>ВРЕМЕТРАЕЊЕ</u></p> <p>ТРЕБА последно ОКОЛУ 1,5 ЧАСА</p>

ОПИС

ЧЕКОР 1

ЗА ВРЕМЕ НА СИМУЛИРАНАТА ЦЕРЕМОНИЈА, УЧЕСНИЦИТЕ НАБЉУДУВААТ И ВКЛУЧУВААТ ВО АЛБАТРОССКИ РИТУАЛИ, КАКО ШТО Е РАСПОРЕДОТ НА СЕДЕЊЕ КАДЕ ЕДНИОТ АЛБАТРОССКИ СЕДИ НА СТОЛ ДОДЕКА ДРУГИОТ КОЛЕКИРА ДО НЕГО. ОД ПОЛОВИНА ОД УЧЕСНИЦИТЕ СЕ ЗАМОЛУВА ДА ГИ СОБУЧАТ ОБУВКИТЕ ПРЕД ДА ВЛЕЗАТ ВО КРУГОТ, И НИВ СЕ НАВЕДУВААТ ИЛИ ДА СЕДНАТ НА СТОЛОВИ ИЛИ ДА КОЛЕКНИРААТ ДО НИВ.

ЧЕКОР 2

ДОМАЌИНИТЕ ГИ ПРЕЧЕКУВААТ ГОСТИТЕ РАЗЛИЧНО ВО ВРЗ ВОВРЗАНОСТ ОД НИВНОТО СЕДЕЊЕ: ЕДНИОТ АЛБАТРОСИЕЦ ГИ ДОПИРА И ГИ ТРИЕ ГОСТИТЕ КОИ СЕДАТ НА СТОЛОВИ, ДОДЕКА ДРУГИОТ ЦЕРЕМОНОЗНО ГИ ДОПИРА НОЗЕТЕ И СТАПАЛАТА НА КОЛЕКНИЧНИТЕ ГОСТИ. ПО КРАТКА ТИШИНА, ГОСТИТЕ ГИ ПОТОПУВААТ ПРСТИТЕ ВО САД СО ВОДА, ПРОСЛЕДУВА РИТУАЛ НА ХРАНЕЊЕ КАДЕ КОЛЕКНИЧНИОТ АЛБАТРОСИЕЦ НУДИ ХРАНА НА СЕДНИТЕ ГОСТИ КОРИСТЕЈЌИ МАШИ ИЛИ ЧЕПЧИЊА ЗА ЗАБИ.

ПОДГОТОВКА

ПРЕД ДА ЗАПОЧНЕТЕ СО АКТИВНОСТА, ФАЦИЛИТАТОРИТЕ СЕ ЗАПОЗНАВААТ СО СУШТИНСКИТЕ АСПЕКТИ НА АЛБАТРОСКАТА КУЛТУРА: ПОЗНАТИ ПО СВОЕТО ТРПЕНИЕ, ДРУГАРСТВО И СРАМНОСТ, АЛБАТРОСИТЕ СЕ ВКЛУЧУВААТ САМО ВО ФИЗИЧКИ КОНТАКТ ЗА ВРЕМЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ЦЕРЕМОНИИ КАКО ДОБРЕДОЈДЕЊА И ЗБОГУВАЊА. ДОПОЛНИТЕЛНО, ТИЕ КОМУНИЦИРААТ КОРИСТЕЈЌИ РАЗЛИЧНИ ЗВУЦИ ЗА СОГЛАСУВАЊЕ, НЕСОГЛАСУВАЊЕ И ПРИБЛИЖУВАЊЕ НА ВНИМАНИЕ.

8 АЛБАТРОС КУЛТУРА

ОПИС

ЧЕКОР 3

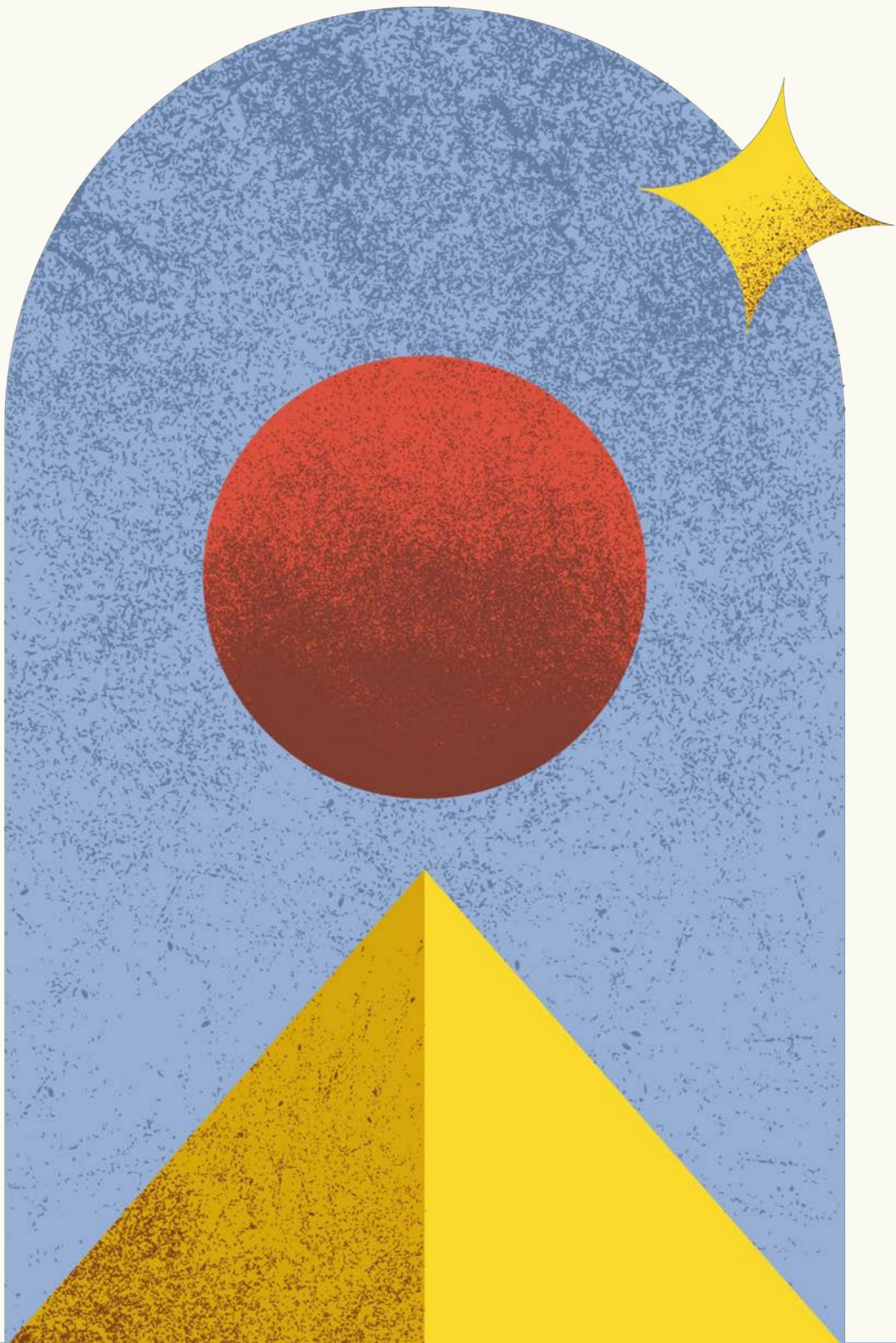
ПО ХРАНЕЊЕТО, СЕДЕЧКИОТ АЛ-БАТРОСИЕЦ ИЗВРШУВА ЕКСПРЕСНИ ДЕЈСТВА КАКО ЖУРЕЊЕ И УДАРАЊЕ ПО ГРАДИТЕ, ШТО ГОСТИТЕ СЕ ОХРАБОТУВААТ ДА ГИ ИМИТИРААТ. ПОТОА ПРОЦЕСОТ НА ХРАНЕЊЕ СЕ ПОВТОРУВА ЗА ГОСТИТЕ КОИ КЛЕКНАТ, КОИ ЗЕМААТ ХРАНА ВО РАЦЕТЕ. ОТКАКО ХРАНЕЊЕТО ЌЕ ЗАВРШИ, ПРЕТХОДНА Е КРАТКА ПАУЗА ПРЕД СЕРВИРАЊЕТО НА ПИЈАЛОЦИ.

ЧЕКОР 4

ПОДОЦНА НА ЦЕРЕМОНИЈАТА, ДВАЈЦАТА АЛБАТРОСИ СТАНАТ И ИНТЕРАКЦИИРААТ СО ГОСТИТЕ КОРИСТЕЈЌИ РАЗЛИЧНИ ЗВУЦИ, НА КРАЈ ИЗБИРАЈЌИ ЕДЕН ГОСТИН КОЈ СЕ КЛЕКНИ ДА МУ СЕ ПРИДРУЖИ НА СЕДНИОТ АЛБАТРОСИЕЦ НА СТОЛОТ. ЦЕРЕМОНИЈАТА НА ПОЗДРАВУВАЊЕ СЕ ПОВТОРУВА СО НОВИТЕ ГОСТИ, ПРОСЛЕДУВА ПОСЛЕДЕН ПОСЛЕДЕН ДОПИР НА ГЛАВИТЕ ПРЕД ДА ГО НАПУШТАТ КРУГОТ.

ЗАКЛУЧОК

ПО СИМУЛАЦИЈАТА, СЛЕДУВА ДИСКУСИЈА КАДЕ УЧЕСНИЦИТЕ РАЗМИСЛУВААТ ЗА СВОИТЕ ЗАБЕЛЕШКИ И ИСКУСТВА. ТЕМИТЕ ВКЛУЧУВААТ УЛОГИ И РАЗЛИКИ ПОМЕЃУ КЛЕЧЕЧКИТЕ И СЕДЕНИТЕ АЛБАТРОСИ, СПОРЕДБИ ПОМЕЃУ НИВНАТА КУЛТУРА И АЛБАТРОСКАТА КУЛТУРА, ЗНАЧЕЊЕТО НА ЈАЗИЧКИТЕ ЗНАЦИ И ЛИЧНИТЕ РЕАКЦИИ НА АКТИВНОСТА.

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>ОВАА ИГРА Е СИМУЛАЦИЈА НА ИСТОРИСКА СРЕЌАВА МЕЃУ ВОНЗЕМСКИ ВОНЗЕМЈАНИ „СТЕЛАРИАНЦИ“</p> <p>ПОСЕТА НА ЗЕМЈАТА ЗА ДА ГИ НАУЧИМЕ ЧОВЕЧКИТЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА РЕВОЛУЦИОНАРНА ТЕХНИКА ЗА ГРАДЕЊЕ МЕЃУГАЛАКТИЧКИ ПАТНИЧКИ ВОЗИЛА.</p> <p>ЦЕЛТА Е ДА СЕ РАЗГЛЕДАТ СЛОЖЕНОСТИТЕ НА КОМУНИКАЦИЈАТА МЕЃУ ВИДОВИ И ДА СЕ АНАЛИЗИРА ДИНАМИКАТА НА ИНТЕРАКЦИЈАТА СО НЕПОЗНАТА ЦИВИЛИЗАЦИЈА.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>„ОДИСЕЈСКАТА ДИПЛОМАТИЈА“ СИМУЛИРА ПОГЛЕД НА НАДВОРЕШЕН ЛИЧЕН ВО СВОЈАТА КУЛТУРА, НОРМИ И ТРАДИЦИИ, КАКО И ЈА ОТКРИВА НИВНАТА СУБЈЕКТИВНОСТ. МЕТОДОТ ПОУЧУВА НА ВАЖНОСТА НА СВЕШНАТА КОМУНИКАЦИЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА ЕФИКАСНА СОРАБОТКА ВО СООЧУВСТВО НА КУЛТУРНИТЕ РАЗЛИКИ.</p>

ДРУГИ

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ

СИМУЛАЦИЈА, КОМУНИКАЦИЈА, ПРЕТПОСТАВКИ, ГРАДЕЊЕ, ТИМСКА РАБОТА.

ЦЕЛ

МИНИМУМ ОД 12 ЛИЦА ПОДЕЛЕНИ ВО ДВЕ ГРУПИ.

ГРУПА

ДОПОЛНИТЕЛНО
МАТЕРИЈАЛИ

ДЕБЕЛА ХАРТИЈА (КАРТОН), ЛЕПИЛО, НОЖИЦИ, ЛИНИР, МОЛИВ, ОПИС НА ИГРАТА ЗА ДВЕ ГРУПИ (ЗЕМЈАНКИ И СВЕЗДЕНИЦИ). ДВЕ СОБИ.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ 1,5 ЧАСА (ПЛАНИРАЊЕ И ПОДГОТОВКА ПРЕД ЛЕТАЊЕ ДО ЗЕМЈАТА: 35 МИН; ОБУКА НА ЗЕМЈАНИ: 30 МИН)

9 ОДИСЕЈА ДИПЛОМАТИЈА

ОПИС

ПОСТАПКА

ВО ЗАВИСНОСТ ОД ГОЛЕМИНАТА НА ГРУПАТА, ОДРЕДЕТЕ 4-8 ПОЕДИНЕЦИ ДА БИДАТ РЕ-ОДГОВОРЕН ЗА ПРЕДУЧУВАЊЕ НА ПРЕТСТАВНИЦИТЕ НА ЗЕМЈАТА КАКО ДА ИЗГРАДАТ МЕЃУГАЛАКТИЧКА ВОЗИЛО ЗА ПАТУВАЊЕ СО ВОЗИЛО КОРИСТЕЊЕ НА ВОНЗЕМЈАНИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА. НА ОВАА ГРУПА ЌЕ ИМА ИНСТРУКЦИИ ЗА СТЕЛАРИАНИТЕ И БИДЕТЕ ВО ОДДЕЛНА ПРОСТОРИЈА.

1. ПОСТАВУВАЊЕ

-ВО ЗАВИСНОСТ ОД ГОЛЕМИНАТА НА ГРУПАТА, ОДРЕДЕТЕ 4-8 ПОЕДИНЕЦИ КОИ ЌЕ БИДАТ СТЕЛАРИ-АНЦИ ОДГОВОРНИ ЗА ОБУКА НА ПРЕТСТАВНИЦИТЕ НА ЗЕМЈАТА КАКО ДА ИЗГРАДАТ МЕЃУГАЛАКТИЧНО ПАТНИЧКО ВОЗИЛО КОРИСТЕЈЌИ ВОНЗЕМЈАНСКА ТЕХНОЛОГИЈА. НА ОВАА ГРУПА ЌЕ ИМА ИНСТРУКЦИИ ЗА СТЕЛАРИАНЦИ И ЌЕ БИДЕ ВОДЕНА ВО ОДДЕЛНА ПРОСТОРИЈА.

ОСТАНАТИТЕ УЧЕСНИЦИ ЌЕ БИДАТ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ЗЕМЈАТА И ЌЕ ДОБИВАТ ИНСТРУКЦИИ ЗА ЗЕМЈАНИ. ДОКОЛКУ ИМА ДОПОЛНИТЕЛНИ УЧЕСНИЦИ, МОЖЕ ДА БИДАТ НАВЕДУВАНИ ДА ФОРМИРААТ ТИМ НА НАБЉУДУВАЧИ КОЈ ЌЕ ЈА НАБЉУДУВА ВЕЖБАТА И ЌЕ ВОДИ БЕЛЕШКИ. ОВИЕ НАБЉУДУВАЧИ НЕ ТРЕБА ДА СЕ ЗАПОЗНАВААТ ВО НИЕДНА ОД ЦИВИЛИЗАЦИИТЕ, ЗАТОА НАБЉУДУВАЧИТЕ ТРЕБА ДА СЕ ОТСТРАНАТ ПОДАЛЕКУ ОД СТЕЛАРЦИТЕ И ЗЕМЈАНИЦИТЕ ВО ОВАА ФАЗА ОД ВЕЖБАТА.

2. НА ВЕЖБА

-ДВЕТЕ ГРУПИ СЕ ПОДГОТВУВААТ ЗА СРЕЌАВАЊЕ СО ДРУГИТЕ ВИДОВИ ВО ОДДЕЛНИ ПРОСТОРИИ СЛЕДЕЈЌИ ГИ УПАТСТВАТА ЗА ПЛАН ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ВОЗИЛОТО. ОВОЈ ДЕЛ ТРАЕ 35 МИНУТИ.

ПО ПОДГОТОВКАТА, ДВЕТЕ ГРУПИ СЕ СОСТАВУВААТ ВО ИСТА ПРОСТОРАЦИЈА И ПОМИНУВААТ 30 МИНУТИ СОСТАВУВАЈЌИ ГО ВОЗИЛОТО.

9 ОДИСЕЈА ДИПЛОМАТИЈА

3. ДИСКУСИРАЈ-
СИОН И
ЕВАЛУАЦИЈА

ПОСЛЕ ИГРАТА, ДВЕТЕ ГРУПИ УЧЕСНИЦИ ЌЕ ЗЕМАТ ЛИСТОВИ ХАРТИЈА И ЌЕ ЗАБЕЛЕЖАТ:- ФАКТИ,- ЧУВСТВА,- ТОЛКУВАЊА.

ВО ДЕБРИФИНГОТ, ДИСКУТИРАЈТЕ ЗА СЛЕДНИТЕ ТОЧКИ:

- КОИ ПРЕТПОСТАВКИ БЕА НАПРАВЕНИ ЗА ВРЕМЕ НА ВЕЖБАТА? КАКО ТОА ВЛИЈАЕШЕ ВРЗ ПРОЦЕСОТ?
- ЧЕСТО ГИ ТОЛКУВАМЕ РАБОТИТЕ ВЕДНАШ БЕЗ ДА ГИ РАЗГЛЕДАМЕ КУЛТУРНИТЕ РАЗЛИКИ.
- КАКО БЕА ДОДЕЛЕНИ УЛОГИТЕ? КОЈА УЛОГА ПРЕЗЕМАВ? ШТО ОТКРИВА ОВА ЗА МОЈОТ ИДЕНТИТЕТ? ДАЛИ СЕ ЧУВСТВУВАВ УДОБНО ВО МОЈАТА УЛОГА?
- ДАЛИ СЛИКАТА ШТО ЈА ПРИКАЖАВ БЕШЕ РАЗБИРАНА ОД ДРУГИТЕ?
• КАКОВ ВЛИЈАНИЕ ИМАШЕ МОЈАТА КУЛТУРНА ПОЗАДИНА ВРЗ МОЈАТА ИЗБРАНА УЛОГА?

УПАТСТВА ЗА ЗЕМЈАНИ

ВО ЗАВИСНОСТ ОД ГОЛЕМИНАТА НА ГРУПАТА, ОДРЕДЕТЕ 4-8 ПОЕДИНЕЦИ ДА БИДАТ СТЕЛАРИАНЦИ ОДГОВОРЕН ЗА ПРЕДУЧУВАЊЕ НА ПРЕТСТАВНИЦИТЕ НА ЗЕМЈАТА КАКО ДА ИЗГРАДАТ ИНТЕГРАЛЕН ЛАКТИЧНО ПАТНИЧКО ВОЗИЛО СО КОРИСТЕЊЕ НА ВОНЗЕМЈАНСКА ТЕХНОЛОГИЈА. НА ОВАА ГРУПА ЌЕ ИМА ИНСТРУКЦИИ ЗА СВЕЗДЕНИЦИ И ЌЕ БИДЕ ВОДЕНА ВО ОДДЕЛНА ПРОСТОРИЈА.

СЦЕНАРИО

ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ, КАКО ПРЕТСТАВНИК НА ЗЕМЈАТА, ВОСПОСТАВИЈА КОМУНИКАЦИЈА СО НАПРЕДНА ВОНЗЕМСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА ПОЗНАТА КАКО „СТЕЛ-ЛАРИАНЦИ“. ТИЕ СЕ НЕЖНИ ДА ЈА СПОДЕЛАТ СВОЈАТА ЕКСПЕРТИЗАЦИЈА ЗА МЕЃУГАЛАКТИЧКО ПАТУВАЊЕ СО ЧОВЕШТВОТО И ДА ГИ НАУЧАТ ЛУЃЕТО НА НИВНИТЕ СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ ТЕХНИКИ. ВИЕ СТЕ ДЕЛ ОД ЕЛИТЕН ТИМ ЗАДОЛЖЕН СО РЕВОЛУЦИОНАЛНА МИСИЈА: КОНСТРУКЦИЈА НА МЕЃУГАЛАКТИЧЕН ВСЕЛЕНСКИ ЛЕТАЛ. ВАШАТА ЦЕЛ Е ДА ИНЖЕНЕРИРАТЕ ЛЕТАЛО СПОСОБНО ДА ПРЕМИНЕ ОГРОМНИ КОСМИСКИ РАСТОЈАНИИ, ОТВОРАЈЌИ НОВИ ГРАНИЦИ ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ. ОВОЈ ПОТПИШ Е ОД ОДЛИЧНОСТ СО ОГРАНИЧЕНОСТА НА РЕСУРСИТЕ НА ЗЕМЈАТА И НЕОДОСТАТНАТА ПОТРЕБА ДА СЕ ОБЕЗБЕДИ ИДНИНАТА НА НАШИОТ ВИД. ПРОТОТИПОТ НА ВОЗИЛОТО ЌЕ БИДЕ НАПРАВЕН ОД ХАРТИЈА, СО КОРИСТЕЊЕ МОЛИВИ, ЛИНИЈАРИ, НОЈИЦИ И ЛЕПИЛО. ЗАПОЗНАТИ СТЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ И АЛАТИТЕ, НО НЕ ЈА ПОЗНАВАТЕ ТЕХНИКАТА НА ГРАДБА.

9 ОДИСЕЈА ДИПЛОМАТИЈА

МАТЕРИЈАЛИ

ВОЗИЛОТО ЌЕ БИДЕ НАПРАВЕНО ОД ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ ШТО ГИ ИМАТЕ НА ЗЕМЈАТА: ХАРТИЈА/КАРТОН. ЗА ГРАДБА МОЖЕТЕ ДА КОРИСТЕТЕ: ХАРТИЈА, ЛЕПИЛО, НОЖИЦИ, ЛИНИР, МОЛИВИ.

ПРОТОКОЛ

КАКО ЗЕМЈАНИ КОИ СЕ НАДЕВААТ ДА ГО СПАСАТ ЧОВЕШТВОВОТО, ВИЕ СТЕ ВОЗБУДЕНИ ОД КОНТАКТОТ СО СВЕЗДЕНИЦИТЕ. МЕГУТОА, СРЕЌАВАТЕ СО ВОЗЗЕМСКИ ВИДОВИ, ЗАТОА ИМАТЕ МНОГУ СТРОГ ПРОТОКОЛ КОЈ МОРА ДА ГО СЛЕДИТЕ ВО ТЕКОТ НА ЦЕЛАТА СРЕЌАВА ЗА ДА ОБЕЗБЕДИТЕ БЕЗБЕДНОСТ.

ИЗГРАДБАТА НА ВОЗИЛОТО Е ИСТО ТАКА ТЕСТ ЗА ДАЛИ СТЕЛАРЦИТЕ СЕ КООПЕРАТИВНИ И ДОКОЛКУ ЌЕ СЕ ПРИЛАГОДАТ НА ПРОТОКОЛОТ. СЕПАК, САМИОТ ПРОТОКОЛ Е СОВРШНА ТАЈНА, ЗАТОА НЕ МОЖЕТЕ ДА ИМ ГО ОБЈАСНИТЕ НА СТЕЛАРЦИТЕ (ОВА Е МНОГУ ВАЖНО). КАКО МЕРКА НА БЕЗБЕДНОСТ, ЗА ВРЕМЕ НА СРЕЌАВАТА НИКОГАШ НЕМА ДА ПОЧНЕТЕ ДА РАЗГОВАРАТЕ СО ДРУГА ЛИЧНОСТ, ОСВЕН НЕ ГО ПРЕТСТАВУВА ПОВИСОК ЛИЧНОСТ. НЕ Е ВАЖНО ДАЛИ ПОВИСОКИОТ ЛИЧНОСТ Е ЗЕМЈАНИЦ ИЛИ СТЕЛ-АРЦЕЛИЦ.

СОЦИЈАЛНО ОДНЕСУВАЊЕ

НЕ МОЖЕТЕ ДА КОМУНИЦИРАТЕ БЕЗ ДОПИРАЊЕ. ЗАДОЛЖИТЕЛНО Е ДА ВОСПОСТАВИТЕ ФИЗИЧКИ КОНТАКТ КОГА СЕ ЗБОРУВА. ДОКОЛКУ САКАТЕ ДА СЕ ПРИКЛУЧИТЕ НА ГРУПНА ДИСКУСИЈА, ЕДНОСТАВНО ДОПРИТЕ ЕДЕН ОД НЕЈЗИНИТЕ ЧЛЕНОВИ И ВЕДНАШ СТАНУВАТЕ ДЕЛ ОД РАЗГОВОРОТ.

ПОЗДРАВ

ДОГОВОРЕНО ПОЗДРАВУВАЊЕ Е ДОПИРАЊЕ НА РАМОТО НА НЕКОЈ СО ЧЕЛОТО. ЛИЦЕТО КОЕ ГО ИНИЦИИРА ПОЗДРАВУВАЊЕТО ГО КОРИСТИ СВОЕТО ЧЕЛО ЗА ДА ГО ДОПРИ ДЕСНОТО РАМО НА ДРУГИОТ. ПОТОА ДРУГИОТ ЛИЦЕ ГО ДОПИРА ЛЕВОТО РАМО. ТРЕСЕЊЕТО СО РАКУВАЊЕ Е МНОГУ ОПАСНО И ЗАБРАНЕТО, БИДЕЈЌИ СЕ СОМНЕВА ДЕКА СВЕЗДИТЕ СОМНЕНИЕ ДЕКА ИМААТ ОТРОВ ВО РАЦЕТЕ. РАЧУВАЊЕТО ТРЕБА ДА СЕ СМЕТА КАКО ЗАКАНА. ДОКОЛКУ НЕ ВЕ ПОЗДРАВИТЕ ИЛИ НЕ ВЕ ДОПРАВИТЕ ЗА ВРЕМЕ НА РАЗГОВОРОТ, МОРА ГЛАСНО ДА ВИКАТЕ ЗА ТОА ЗА ДА ГИ ИНФОРМИРАТЕ ДРУГИТЕ ЗА ПРЕКРШУВАЊЕТО НА ПРАВИЛАТА НА ПРО-

ТОКОЛ.

ДА/НЕ

ЗА ДА СЕ ОБЕЗБЕДАТ ДИПЛОМАТСКИ ОДНОСИ СО СТЕЛАРИЈАНЦИТЕ, ПРОТОКОЛОТ ГО ЗАБРАНУВА ЗБОРОТ „НЕ“. СЕКОГАШ КАЖУВАТЕ „ДА“, ИАКО МИСЛИТЕ „НЕ“, И ГО ПРИДРУЖУВАТЕ ЗБОРОТ „ДА“ СО НАГЛАСЕНО КРИМ. (ТРЕБА ДОБРО ДА ГО ВЕЖБАТЕ ОВА).

9 ОДИСЕЈА ДИПЛОМАТИЈА

ОДНЕСУВАЊЕ ЗА ВРЕМЕ НА РАБОТА

ЗА ВРЕМЕ НА РАБОТАТА, ЗЕМЈИНИТЕ МОРА МНОГУ ДА СЕ ДОПИРААТ ЗА ДА ОДРЖАТ ЗДРАВ МИКРОБИОМ, КОЈ Е ЗАГРОЗЕН ОД ПРИСУСТВОТО НА СВЕЗДЕВНИТЕ МИКРОБИ.

АЛАТКИТЕ ЌЕ БИДАТ ПОДЕЛЕНИ ПО ПОЛ: НОЖИЦИТЕ СЕ ЗА МАЖИ, МОЛИВИТЕ И ЛИНИЈАРИТЕ ЗА ЖЕНИ. ЛЕПИЛОТО Е НЕУТРАЛНО. МАЖИТЕ НИКОГАШ НЕ ДОПИРААТ МОЛИВИ ИЛИ ЛИНИЈАРИ. ЖЕНИТЕ НИКОГАШ НЕ ДОПИРААТ НОЖИЦИ. НЕБИНАРНИТЕ ЛУЃЕ МОЖАТ ДА ДОПИРААТ НОЖИЦИ, МОЛИВИ И ЛИНИЈАРИ.

УПАТСТВА ЗА СТЕЛАРИАНЦИ

СЦЕНАРИО

ВИЕ СТЕ ОД НАПРЕДНА МЕЃУГАЛАКТИЧКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА - СТЕЛАРИЈАН - КОЈА ИНИЦИРАШЕ КОНТАКТ СО ЗЕМЈАТА ЗА ДА ПРЕНЕСЕ ЗНАЕЊЕ ЗА ВСЕЛЕНАТА ПАТУВАЊЕ НА ЧОВЕШТВТО. КАКО ЧЛЕНОВИ НА ПОЧИТУВАН ИНЖЕНЕРСКИ ТИМ, ВИ Е ДОВЕРЕНА КЛУЧНА МИСИЈА: ДА ГИ ПРЕДАВАТЕ ЗЕМЈАНИТЕ НА НАПРЕДНАТА ТЕХНИКА ЗА СОЗДАВАЊЕ НА МЕЃУГАЛАКТИЧЕН ВСЕЛЕНАРИЦА. ВАШАТА ЦЕЛ Е ДА ДИЗАЈНИРАТЕ ВЛОШТЕНСКО ЛЕТАЛО СПОСОБНО ЗА НАВИГАЦИЈА НА ОГРОМНИ КОСМИСКИ РАСТОЈАНИИ, ОВОЗМОЖУВАЈКИ ИСТРАЖУВАЊЕ НА НЕИЗНАТИ ТЕРИТОРИИ. ОВОЈ ПОТРЕБ ИМА ГОЛЕМО ЗНАЧЕЊЕ БИДЕЈЌИ УСПЕХОТ НА КОНТАКТТО ЌЕ ЈА ОСВЕЖИ ИДНИНАТА НА ЧОВЕЧКИОТ ВИД, БИДЕЈЌИ РЕСУРСИТЕ НА ЗЕМЈИНАТА ПОНАТАМУ СЕ ОСНОВААТ, А ЧОВЕШТВТО ТРЕБА ДА НАЈДЕ НОВА ДОМСКА ПЛАНЕТА ВО ДРУГИ ГАЛАКСИИ. БИДЕЈЌИ ПОСТОЈАТ МНОГУ ЖИВИ СУШТЕСТВА НА КОИ ЌЕ ИМААТ ПОТРЕБА ЗА ТРАНСПОРТ, НЕ МОЖЕТЕ САМО ДА ИЗГРАДИТЕ ВОЗИЛО ЗА ЗЕМЈАНИТЕ, ТУКУ МОРА ДА ГИ НАУЧИТЕ ЛУЃЕТО КАКО САМИ ДА ИЗГРАДАТ ВСЕЛЕНСКО ЛЕТАЛО.

1. ПРВО, ТРЕБА ВНИМАТЕЛНО ДА ГИ ПРОЧИТАТЕ ОВИЕ УПАТСТВА И ДА ОДЛУЧИТЕ КАКО ЌЕ СЕ ПОДГОТВИТЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ВОЗИЛОТО. ПО НЕКОЕ ВРЕМЕ, НА ДВАЈЦА ЧЛЕНОВИ ОД ВАШИОТ ТИМ ЌЕ ИМААТ ДОЗВОЛЕНО ДА ОДАТ И ДА ПОМИНАТ 3 МИНУТИ ВО КОНТАКТ СО ЛУЃЕТО НА ЗЕМЈАТА КАДЕ ЌЕ СЕ ИЗГРАДИ ВОЗИЛОТО (НА ПРИМЕР, ПРОВЕРКА НА ПРИРОДНИТЕ И МАТЕРИЈАЛНИТЕ УСЛОВИ, ВОСТАПУВАЊЕ КОНТАКТ СО ЗЕМЈАНИ, ИТН.). ПОТОА ЌЕ ИМАТЕ 10 МИНУТИ ДА ГО АНАЛИЗИРАТЕ ИЗВЕШТАЈОТ НА ПРЕТСТАВНИЦИТЕ И ДА ЈА ЗАВРШИТЕ ПОДГОТОВКАТА. ПО ТОА, ЦЕЛИОТ ИНЖЕНЕРСКИ ТИМ ЌЕ ОДИ НА ЗЕМЈАТА ЗА ДА ГИ НАУЧИ ЗЕМЈАНИЦИТЕ КАКО ДА ИЗГРАДУВААТ ВОЗИЛА.

2. ВОЗИЛОТО ЌЕ БИДЕ СИМБОЛИЗИРАНО СО ХАРТИЕНО ВОЗИЛО. ВОЗИЛОТО ЌЕ БИДЕ ЗАСЕМЕНО ВО ВОЗДУХ ПОМЕЃУ 2 СТОЛА ИЛИ МАСИ, СО РАСТОЈАНСТВО ОД ОКОЛУ 80 СМ ПОМЕЃУ НИВ. МОРА ДА БИДЕ СТАБИЛНО ЗА ДА СЕ ОБЕЗБЕДИ УСПЕШНО ПОКРУЖУВАЊЕ. НА КРАЈОТ НА ПРОЦЕСОТ НА ИЗГРАДБА, МОРА ДА ЈА ПОДДРЖИ ТЕЖИНАТА НА НОЖИЦИТЕ И ЛЕПАКОТ КОРИСТЕНИ ВО НЕГОВАТА ИЗГРАДБА. ДЕЛОВИТЕ ОД ВОЗИЛОТО НЕ МОЖАТ ЕДНОСТАВНО ДА СЕ ОТСЕЧАТ, А ПОДОЦНА ДА СЕ СПОЈАТ НА ЗЕМЈАТА, БИДЕЈЌИ ЗЕМЈАНИТЕ НЕМА ДА НАУЧАТ САМИ КАКО ДА ГО ПРАВАТ ТОА. ТИЕ МОРА ДА ГИ НАУЧАТ СИТЕ ФАЗИ НА ИЗГРАДБАТА. СЕКОЈ ДЕЛ МОРА ДА СЕ НАЦРТА СО МОЛИВ И ЛИНИР, А ПОТОА ДА СЕ ИСЕЧАТ СО НОЖИЦИ.

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>КОНЦЕПТОТ НА ОВАА АЛАТКА Е ЦЕНТРИРАН ОКОЛУ КОРИСТЕЊЕТО ИГРАЊЕ НА УЛОГИ ВО СЦЕНАРИО НА СИМУЛАЦИЈА НА СУДЕЊЕ ЗА ВЕЖБАЊЕ НА ДЕБЕТА, ДОНЕСУВАЊЕ ОДЛУКИ И РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ. УЧЕСНИЦИТЕ ПРЕЗЕМААТ РАЗЛИЧНИ УЛОГИ, КАКО ШТО СУДИИ, АДВОКАТИ, СВЕДОЦИ И ОБВИНЕТИ, СИМУЛИРАЈЌИ ГО ИСКУСТВОТО ОД СУДНИЧКА ПОСТАВКА. ОВАА РАМКА ИМ ОВОЗМОЖУВА НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА СЕ ВКЛУЧАТ ВО СТРУКТУРИРАНИ ДЕБАТИ ОКОЛУ ИЗБРАНА ТЕМА, КОЈА МОЖЕ ДА СЕ ОПСЕГУВА ОД РЕАЛНИ ИЛИ ПОТЕНЦИЈАЛНИ КОНФЛИКТИ ДО КОНТРОВЕРЗНИ ПРАШАЊА. Преправа ќи се дека се во судница, учесниците не само што вежбаат авно говорење и критичко размислување, туку и учат како да конструираат и бранат аргументи, да разгледуваат повеќе перспективи и да работат соработува ќи за да до дат до заклучоци и одлуки.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ОВАА АЛАТКА ПОТТИКНУВА АКТИВНО УЧЕСТВО СО ВКЛУЧУВАЊЕ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО СТРУКТУРИРАНА, НО ФЛЕКСИБИЛНА ПОСТАВКА НА ПРИМАРНО СУДЕЊЕ, ОВОЗМОЖУВАЈЌИ ИМ ДЛАБОКО ДА СЕ АНГАЖИРААТ СО СЛОЖЕНИ ТЕМИ, БЕЗ РАЗЛИКА ДАЛИ СЕ СТАВА КОНФЛИКТ ШТО ГО ДОЖИВЕАЛЕ, ХИПОТЕТИЧКО СЦЕНАРИО ИЛИ СОЦИЈАЛНО РЕЛЕВАНТНО ПРАШАЊЕ. СО СИМУЛИРАЊЕ НА СУДНИЦА, ОВОЈ МЕТОД ОБЕЗБЕДУВА ДИНАМИЧНА ПЛАТФОРМА ЗА УЧЕСНИЦИТЕ ДА РАЗВИВААТ ОСНОВНИ ВЕШТИНИ КАКО ШТО СЕ ЕМПАТИЈА, КРИТИЧКО РАЗМИСЛУВАЊЕ И ДОНЕСУВАЊЕ ОДЛУКИ. ТОА СОЗДАВА БЕЗБЕДНА, ОБРАЗОВНА СРЕДИНА КАДЕ МЛАДИТЕ ЛУЃЕ, МЛАДИНСКИТЕ РАБОТНИЦИ И ЧЛЕНОВИТЕ НА ЗАЕДНИЦАТА МОЖАТ ОТВОРЕНО ДА ДИСКУТИРААТ И ДА СЕ РАЗГЛЕДААТ ВО ПРЕДИЗВИКУВАЧКИТЕ ПРАШАЊА, ПОТТИКНУВАЈЌИ ДО ВНИМАТЕЛЕН ДИЈАЛОГ И СОРАБОТНО РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ.</p>

ЦЕЛ

ЦЕЛИТЕ НА УЧЕЊЕТО НА ОВАА АЛАТКА СЕ ДА СЕ ПОДОБРАТ СПОСОБНОСТИТЕ НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА ГИ ГЛЕДААТ ПРАШАЊАТА ОД ПОВЕЌЕ ПЕРСПЕКТИВИ, ДА ПРАКТИКУВААТ РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ НА СТРУКТУРИРАН НАЧИН И ДА ГИ ПОДОБРАТ НИВНИТЕ ВЕШТИНИ ЗА ЈАВНО ГОВОРУВАЊЕ И АРГУМЕНТАЦИЈА.

ПРЕКУ ИГРАЊЕ НА УЛОГИ, ТИЕ УЧАТ ДА ГИ КОНСТРУКТИРААТ, ПРЕТСТАВУВААТ И БРАНАТ СВОИТЕ ГЛЕДОВИ ДОДЕКА АКТИВНО СЛУШААТ И ОДГОВОРААТ НА ДРУГИТЕ. КОРИСТЕНИОТ ПРИСТАП ГО ПРИОРИТЕТИЗИРА ИСКУСТВЕНОТО УЧЕЊЕ, ОВОЗМОЖУВАЈЌИ ИМ НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА УЧАТ ПРЕКУ ПРАВЕЊЕ, А ВО ТОА ВРЕМЕ КОЈА ПОДЛАБОКА РАЗБИРА НА ДИНАМИКАТА НА КОНФЛИКТИТЕ И ВАЖНОСТА НА

ДИЈАЛОГ, ПРАВДНОСТ И СОРАБОТКА ВО РЕШАВАЊЕТО НА НЕСОГЛАСЕНОСТИТЕ.

ЦЕЛНА ГРУПА

МЛАДИ ЛУЃЕ – 12-18 ГОДИНИ. ДОПОЛНИТЕЛНО МОЖЕ ДА СЕ ПРИЛАГОДИ НА СЕКОЈА ЦЕЛНА ГРУПА НАД 18 ГОДИНИ. ОВАА АЛАТКА МОЖЕ ДА БИДЕ ОСОБЕНО ЕФИКАСНА ЗА ТРАНСФОРМАЦИЈА НА КОНФЛИКТИ ВО ЛОКАЛНИ КОНТЕКСТИ, КАКО ШТО СЕ ОРГАНИЗАЦИИ, МЛАДИНСКИ ЦЕНТРИ, МЛАДИНСКИ КЛУБОВИ И УЧИЛИШТА, КАДЕ ГИ ОПРЕМУВА УЧЕСНИЦИТЕ ДА ПРИСТАПАТ НА КОНФЛИКТИТЕ СО ВНИМАТЕЛНО ПРИСТАПУВАЊЕ И ДА РАБОТАТ КОН КОНСТРУКТИВНИ РЕШЕНИЈА.

ОПИС

1. ПРОМЕНЕТЕ ГО РАСПОРЕДОТ НА ПРОСТОРОТ, ПОСТАВУВАЈЌИ ГИ МАСИТЕ ЕДНА ПРЕД ДРУГА, И ДРУГА ЕДНА ВО ЦЕНТАРОТ КАДЕ ЌЕ БИДЕ СУДИЈАТА.

ДРУГИТЕ НАБЉУДУВАЧИ МОЖЕ ДА ОСТАНАТ ПРЕД.

2. ПРОЧИТАЈТЕ ЈА ПРИКАЗНАТА НА ГРУПАТА (МОЖЕ ДА БИДЕ ВИСТИНСКА ВЕСТ ИЛИ ГЕНЕРИРАНА ПРИКАЗНА ПРИЛАГОДЕНА НА КОНТЕКСТОТ НА ГРУПАТА – ТРЕБА ДА СОДРЖИ НЕКОЛКУ УЛОГИ И КОНФЛИКТНА СИТУАЦИЈА).

3. РАСПРЕДЕЛЕТЕ ГИ УЛОГИТЕ МЕЃУ УЧЕСНИЦИТЕ – УСТАВЕТЕ СПЕЦИФИЧНИ УЛОГИ ВРЗ ОСНОВА НА ПРИКАЗНАТА И НА ГРУПАТА ЛУЃЕ КОИ УЧЕСТВУВААТ ВО ВЕЖБАТА.

4. ДАЈТЕ ИМ НА УЧЕСНИЦИТЕ НЕКОЛКУ МИНУТИ ДА ГИ ПОДГОТВАТ СВОИТЕ АРГУМЕНТИ.

5. „СУДСКА СЕДНИЦА“ ЗАПОЧНУВА И СЕКОЈ УЧЕСНИК ЈА ИЗВРШУВА СВОЈАТА УЛОГА.

7. ВЕЖБАТА ЗАВРШУВА КОГА СУДИЈАТА ЌЕ ВЕРУВА ДЕКА СЕКОЈ ГО КАЖАЛ СВОЕТО ИЗЈАВА И ТОЈ ИМА ДОВОЛНО ИНФОРМАЦИИ ДА ДОНЕСЕ РАЗУМНА ОДЛУКА ЗА КАКО ДА ПОСТАПИ СО „КРИВИЧНИТЕ ОБВИНУВАЊА“.

6. СУДИЈАТА МОРА ДА ЈА МОДЕРИРА ДЕБАТАТА И ДА КОРИСТИ КОМПЛЕТ ОД ПРЕТХОДНО ВОСПОСТАВЕНИ ИЗЈАВИ ЗА ДА ГО ПОДГОТВИ РАЗГОВОРОТ.

8. ПО ВЕЖБАТА, МОРА ДА СЕ ОДВОЈАТ НЕКОЛКУ МИНУТИ ЗА РАЗМИСЛУВАЊЕ НА МЕТОДИТЕ НА КОМУНИКАЦИЈА, ПРОЦЕСИТЕ НА ДОНЕСУВАЊЕ ОДЛУКИ, ЕМОЦИОНАЛНИТЕ РЕАКЦИИ И ДРУГИ ФАКТОРИ РЕЛЕВАНТНИ ЗА ВЕЖБАТА.

ВРСКИ

ОВАА АЛАТКА Е АДАПТИРАНА ОД ДВЕ ВЕЖБИ, „ПРЕСУДА“ И „СРЕДНА РАЗБИРАЊЕ“, И ДВЕТЕ РАЗВИЕНИ ОД JUBILEE, СО ВИДЕА ДОСТАПНИ НА YOU-TUBE. ОВИЕ ОРИГИНАЛНИ ФОРМАТИ СЕ КОРИСТЕНИ КАКО ИНСПИРАЦИЈА, КОМБИНИРАЈЌИ ЕЛЕМЕНТИ ОД СЕКОЈА ЗА ДА СОЗДАДЕ ПОСЕОПФАТЕН ПРИСТАП ЗА АКТИВНОСТИ ЦЕНТРИРАНИ ВРЗ МЛАДИТЕ. ПО ТЕСТИРАЊЕТО НА ДВАТА ФОРМАТИ ВО ОБЈЕКТ НА МЛАДИНСКИ ЦЕНТАР, КОМБИНИРАНАТА И АДАПТИРАНАТА ВЕРЗИЈА Е ПОДОБРО УСОВЕДЕНА ЗА ПОДОБРО ДА ГИ ЗАДОВОЛИ ПОТРЕБИТЕ И КАПАЦИТЕТИТЕ НА МЛАДИТЕ. РЕЗУЛТАТОТ Е АЛАТКА КОЈА ЈА ПОДОБРУВА МОТИВАЦИЈАТА ЗА УЧЕСТВО И ОБЕЗБЕДУВА ПОДЛАБОКО РАЗБИРАЊЕ НА ВЕЖБАТА ПРЕКУ РЕФЛЕКТИВНО УЧЕЊЕ. ОВАА АДАПТИРАНА ВЕРЗИЈА Е ДИЗАЈНИРАНА ДА БИДЕ ПОДОСТАПНА, А ВО ОГРАДУВАЊЕ НА ИНТЕРАКТИВНИТЕ И АНГАЖИРАЧКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ПОТРЕБНИ ЗА ЕФИКАСНО РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ И ДЕБАТА.

ОРИГИНАЛНИ ВЕЖБИ ЗА РЕФЕРЕНЦА

НА
ПРЕСУДА

СРЕДНА
ПОДЛОГА

11 РАБОТИЛНИЦА ЗА ЈУГОСЛОВЕСКИ ВОЈНИ

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>РАБОТИЛНИЦАТА ИМ ОВОЗМОЖУВА НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА ГИ ПРЕГЛЕДАТ НАЈВАЖНИТЕ НАСТАНИ, ПРИЧИНИ И ПОСЛЕДИЦИ ОД РАСПОДЕЛУВАЊЕТО НА ЈУГОСЛАВИЈА И ВОЈНИТЕ КОИ ПРЕДИЗВИКАА, СО ФОКУС НА ПРОЦЕСОТ НА ПОМИРУВАЊЕ ВО ОВОЈ ДЕЛ ОД ЕВРОПА И ВАЖНАТА УЛОГА НА МЛАДИТЕ ВО НЕГО.</p>
<p>ЦЕЛ</p>	<p>ЦЕЛИТЕ НА ОВАА РАБОТИЛНИЦА СЕ ДА ИМ ОБЕЗБЕДАТ НА УЧЕСНИЦИТЕ ОСНОВНО РАЗБИРАЊЕ НА РАСПОДОТ НА ЈУГОСЛАВИЈА И ВОЈНИТЕ КОИ ПРЕДИЗВИКАА, ДА СЕ ПОТТИКНЕ КРИТИЧКОТО РАЗМИСЛУВАЊЕ ЗА ПОМИРУВАЊЕТО И ГРАДЕЊЕТО МИР ВО ПОСТКОНФЛИКТНИТЕ ОПШТЕСТВА И ДА СЕ ВКЛУЧАТ УЧЕСНИЦИТЕ ВО ДИСКУСИИ ЗА УЛОГАТА НА МЛАДИТЕ ВО ОВИЕ ПРОЦЕСИ. РАБОТИЛНИЦАТА ИМА ЦЕЛ ДА ГИ ПОВРЗИ ИСТОРИСКИТЕ НАСТАНИ СО СОВРЕМЕНИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ, ДА ГИ ОСИГНЕ УЧЕСНИЦИТЕ ДА РАЗМИСЛАТ ЗА КАКО ОВИЕ ЛЕКЦИИ МОЖАТ ДА СЕ ПРИМЕНАТ ВО НИВНИОТ СОПСТВЕН ЖИВОТ.</p>
<p><u>ДОПОЛНИТЕЛНИ МАТЕРИЈАЛИ</u></p> <p>ИНФОРМАТИВЕН ТЕКСТ ЗА РАСВОЈОТ НА ЈУГОСЛАВИЈА, ХРОНОЛОШКА РАСПОРЕДБА НА НАСТАНИ, ВИЗУЕЛНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА ЗА ИСТОРИЈАТА КАКОВ КОНТЕКСТ, ВОДИЧ ЗА ДИСКУСИЈА СО ПРАШАЊА, ПРАШАЛНИЦИ ЗА ЕВАЛУАЦИЈА ЦИОНЕР</p> <p><u>ВРЕМЕТРАЕЊЕ</u></p> <p>1,5-2 ЧАСА</p>	<p><u>КЛУЧНИ ЗБОРОВИ</u></p> <p>ИСТОРИСКО ОБРАЗОВАНИЕ; ГРАДЕЊЕ НА МИР; ВКЛУЧУВАЊЕ НА МЛАДИНСКИОТ ЕНТЕРНАТИВЕН ПАРТНЕР; ИНТЕРАКТИВНО УЧЕЊЕ.</p> <p><u>ЦЕЛНА ГРУПА</u></p> <p>МЛАДИ ЛУЃЕ (ВОЗРАСТ 18-30 ГОДИНИ) И МЛАДИНСКИ РАБОТНИЦИ</p>

11 РАБОТИЛНИЦА ЗА ЈУГОСЛОВЕСКИТЕ ВОЈНИ

ЧЕКОР 1

ОПИС

ВОВЕД И ПОСТАВУВАЊЕ НА КОНТЕКСТОТ

- ФАЦИЛИТАТОРОТ ЈА ОТВОРА РАБОТИЛНИЦАТА СО ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ТЕМАТА—ЈУГОСЛАВИНСКА-РАСПАЃАЊЕТО НА ВИА И ВОЈНИТЕ ШТО ПРЕДИЗВИКАА;
- НА УЧЕСНИЦИТЕ СЕ ОБЕЗБЕДУВААТ ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДА СЕ ПОДГОТВАТ ЗА НАД-ПРЕТСТОЈНИ АКТИВНОСТИ И ДИСКУСИИ.

ЧЕКОР 2

АКТИВНОСТ ВО ВРЕМЕНСКАТА ЛИНИЈА

- УЧЕСНИЦИТЕ ДОБИВААТ СМС СО КЛУЧНИ НАСТАНИ ЗА ВРЕМЕ НА РАСПАЃАЊЕТО НА ЈУГОСЛАВИЈА;
- **ЗАДАЧА:** ПОДРЕДЕТЕ ГИ ОВИЕ ИСТОРИСКИ НАСТАНИ ПО ХРОНОЛОШКИ РЕДОСЛЕД. ОВА СЛУЖИ КАКО ИНТЕРАКТИВЕН ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕНСКАТА ЛИНИЈА, ОПХРАНУВАЈЌИ ГИ УЧЕСНИЦИТЕ ДА СЕ АНГАЖИРААТ СО МАТЕРИЈАЛОТ.

ЧЕКОР 3

ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ИСТОРИСКИОТ КОНТЕКСТ

- ПРЕЗЕНТАЦИЈА СЕ ПРЕЗЕНТИРА ЗА ИСТОРИЈАТА НА ЈУГОСЛАВИЈА, НЕЈЗИНОТО ФОРМИРАЊЕ, ПО-ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ, ЕТНИЧКИ ТЕНЗИИ И ЕВЕНТУАЛЕН РАСПАД;

11 РАБОТИЛНИЦА ЗА ЈУГОСЛОВЕСКИТЕ ВОЈНИ

ЧЕКОР 3

ОПИС

- ФОКУСОТ Е СТАВЕН НА РАЗБИРАЊЕ НА КОРЕНИ НА КОНФЛИКТОТ, ВЛИЈАНИЕТО НА ПОЛИТИЧКИТЕ ОДЛУКИ И ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД ВОЈНИТЕ.

ЧЕКОР 4

ГРУПНА ДИСКУСИЈА

- УЧЕСНИЦИТЕ СЕ ВКЛУЧУВААТ ВО ДИСКУСИЈА ЗА ПРАШАЊА КАКО:
  - ДАЛИ Е МОЖНО ДА СЕ СОЗДАДЕ ОБЈЕКТИВЕН НАРАТИВ ЗА ОВИЕ НАСТАНИ?
  - КОИ СЕ ПРЕЧКИТЕ ЗА ПОМИРУВАЊЕ НА БАЛКАНОТ?
  - КАКВА УЛОГА МОЖАТ ДА ИГРААТ МЛАДИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ГРАДЕЊЕ НА МИР?
- ДИСКУСИЈАТА Е ОТВОРЕНА И ПОТТИКНУВА КРИТИЧКО РАЗМИСЛУВАЊЕ ЗА ОВИЕ ПОСТОЈКИ-ТУЖИ.

ЧЕКОР 5

РЕФЛЕКСИЈА И ПОВРАТНИ ИНФОРМАЦИИ

- НА КРАЈОТ НА РАБОТИЛНИЦАТА, УЧЕСНИЦИТЕ РАЗМИСЛУВААТ ЗА ОНА ШТО ГО НАУЧИЛЕ;
- ТИЕ ПОПОЛНУВААТ ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА, ОДГОВАРАЈЌИ НА ПРАШАЊА ЗА ЈАСНОСТА НА РАБОТИЛНИЦАТА, НЕЈЗИНАТА СТРУКТУРА И ШТО МОЖЕ ДА СЕ ПОДОБРИ ЗА ИДНИТЕ СЕСИИ.

12 КАРТИЧКИ СО УЛОГИ ЗА РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ

<p>КОНЦЕПТ</p>	<p>ОВАА АЛАТКА Е ДИЗАЈНИРАНА ДА ГИ ОЛЕСНИ ИНТЕРАКТИВНИТЕ СЦЕНАРИИ СО УЛОГИ КОИ СИМУЛИРААТ КОНФЛИКТИ ОД РЕАЛНИОТ ЖИВОТ, ОВОЗМОЖУВАЈЌИ ИМ НА УЧЕСНИЦИТЕ ДА ВЕЖБАТ ВЕШТИНИ ЗА РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ ВО БЕЗБЕДНА И КОНТРОЛИРАНА ОКРУЖБА.</p>	
<p>ЦЕЛ</p>	<p>РЕШАВАЊЕТО НА КОНФЛИКТИ Е КЛУЧНА ВЕШТИНА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ МИР И ПОМИРУВАЊЕ, СЕПАК МОЖЕ ДА БИДЕ ПРЕДИЗВИКУВАЊЕТО ВО ТРАДИЦИОНАЛНИ ОКОЛИНИ. ИГРАЊЕТО НА УЛОГИ ОБЕЗБЕДУВА АНГАЖИРАЧКИ И ПРАКТИЧЕН НАЧИН МЛАДИТЕ ДА ГИ УЧАТ И ПРИМЕНАТ ОВИЕ ВЕШТИНИ.</p>	
<p>ОПИС</p>		<p>ЦЕЛНА ГРУПА</p>
<p>ОВАА АЛАТКА СЕ СОСТОИ ОД КОМПЛЕТ СЦЕНАРИО КАРТИЧКИ КОИ ГИ ПРИКАЖУВААТ ВООБИЧАЕНИ КОНФЛИКТНИ СИТУАЦИИ. СЕКОЈА КАРТИЧКА ГО ОПИСУВА СЦЕНАРИОТО, УЛОГИТЕ НА УЧЕСНИЦИТЕ И КЛУЧНИТЕ ТОЧКИ ЗА ДИСКУСИЈА. ФАЦИЛИТАТОРИТЕ МОЖАТ ДА ГИ КОРИСТАТ ОВИЕ КАРТИЧКИ ЗА ДА ГИ ВОДААТ ВЕЖБИТЕ СО ИГРАЊЕ НА УЛОГИ, ДА ГИ ОХРАБРАТ УЧЕСНИЦИТЕ ДА ИСТРАЖУВААТ РАЗЛИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ, ДА ВЕЖБААТ АКТИВНО СЛУШАЊЕ И ДА РАЗВИВААТ СТРАТЕГИИ ЗА КОНСТРУКТИВЕН ДИЈАЛОГ И РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИ.</p>		<p>МЛАДИ НА ВОЗРАСТ ОД 15-25 ГОДИНИ, ОСОБЕНО-ОНИЕ ВКЛУЧЕНИ ВО КОМ-ЗАПШТИНСКИ ПРОЕКТИ ИЛИ ЗАСТАПУВАЊЕ ПОВРЗАНО СО ГРАДЕЊЕТО НА МИРОТ И ПОМИРУВАЊЕ.</p> <p>ВРЕМЕТРАЕЊЕ</p> <p>60-90 МИНУТИ, ВО ЗАВИСНОСТ ОД БРОЈОТ НА ИСТРАЖУВАНИ СЦЕНАРИЈА И ДЛАБОЧИНАТА НА ДИСКУСИЈАТА.</p>

ДИЈАЛОГ НА ЗАЕДНИЦАТА ЗА ПОМИРУВАЊЕ

Сценарио: Во заедница поделена од минати конфликти, жителите од различни етнички или религиозни групи се собираат на дијалог насочен кон помирување и обнова на довербата.

Улоги: Членови на заедницата од различни фракции; фасилитатор.

Клучни точки: Активно слушање, емпатија, признавање на минатите поплаки, наоѓање заедничка основа, поттикнување на разбирање и соработка.

ПОСРЕДУВАЊЕ МЕЃУ РАЗЛИЧНИ КРИЛЈА

Сценарио: Претставници од спротивставените крила се вклучени во долготраен конфликт околу земјиштето и ресурсите. Повикан е медијатор за да ги олесни мировните преговори.

Улоги: Претставници од десното и левото крило; медијатор; фасилитатор.

Клучни точки: Воспоставување прекин на огнот, идентификување на основните причини за конфликтот, преговарање за меѓусебно корисни договори, градење механизми за континуиран дијалог и решавање на конфликти.

ПОСТ-КОНФЛИКТ РАБОТИЛНИЦА ЗА ЛЕКУВАЊЕ

Сценарио: Во регион разурнат од војна, лицата кои преживеале насилство и траума се собираат на работилница за лекување насочена кон справување со психолошките рани и поттикнување на отпорност и помирување.

Улоги: Преживевани; професионалци за ментално здравје; фасилитатор.

Клучни точки: Создавање безбеден простор за споделување искуства, обезбедување психолошка поддршка, промовирање на простувањето, овластување на поединците да ги обноват своите животи и заедници.

МЕЃУВЕРСКИ ДИЈАЛОГ ЗА МИР

Сценарио: Претставници од различни религиозни заедници се собираат на меѓуверски дијалог за да промовираат меѓусебно разбирање, почит и соработка во разновидно општество.

Улоги: Религиозни лидери; фасилитатор.

Клучни точки: Истражување на споделените вредности и учења, справување со заблудите и стереотипите, наоѓање начини за соработка околу заедничките цели како што се намалување на сиромаштијата или зачувување на животната средина.

ПРЕКУГРАНИЧНО ИНИЦИЈАТИВА ЗА ГРАДЕЊЕ НА МИР

Сценарио: Пограничните заедници погодени од политички тензии и конфликти се здружуваат за заедничка иницијатива насочена кон промовирање на мирот, соработката и економскиот развој преку границите.

Улоги: Лидери на заедницата; претставници на владата; фасилитатор.

Клучни точки: Градење доверба меѓу заедниците, идентификување на заеднички интереси и можности за соработка, застапување на политики што промовираат прекугранична соработка и мир.

РЕСТАВАТИВЕН КРУГ НА ПРАВДАТА

Сценарио: Во училиште или заедница, поединците погодени од штета или лошо дело учествуваат во круг за реставративна правда за да се справат со штетата, да ги поправат односите и да спречат идни конфликти.

Улоги: сторител; жртва; лица за поддршка; фасилитатори.

Клучни точки: Преземање одговорност, искрено извинување, поправање на грешките, враќање на довербата и заздравување на односите, развивање стратегии за односи со авноста.

ДРУГИ

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ
И ХАШТАГИ

#РЕШЕНИЕНАКОНФЛИКТ #ЈАКНАПОМЛАДИНСТВО
#ГРАДЕЊЕМИР #ИГРАЊЕУЛОГИ

ДОПОЛНИТЕЛНО
МАТЕРИЈАЛИ

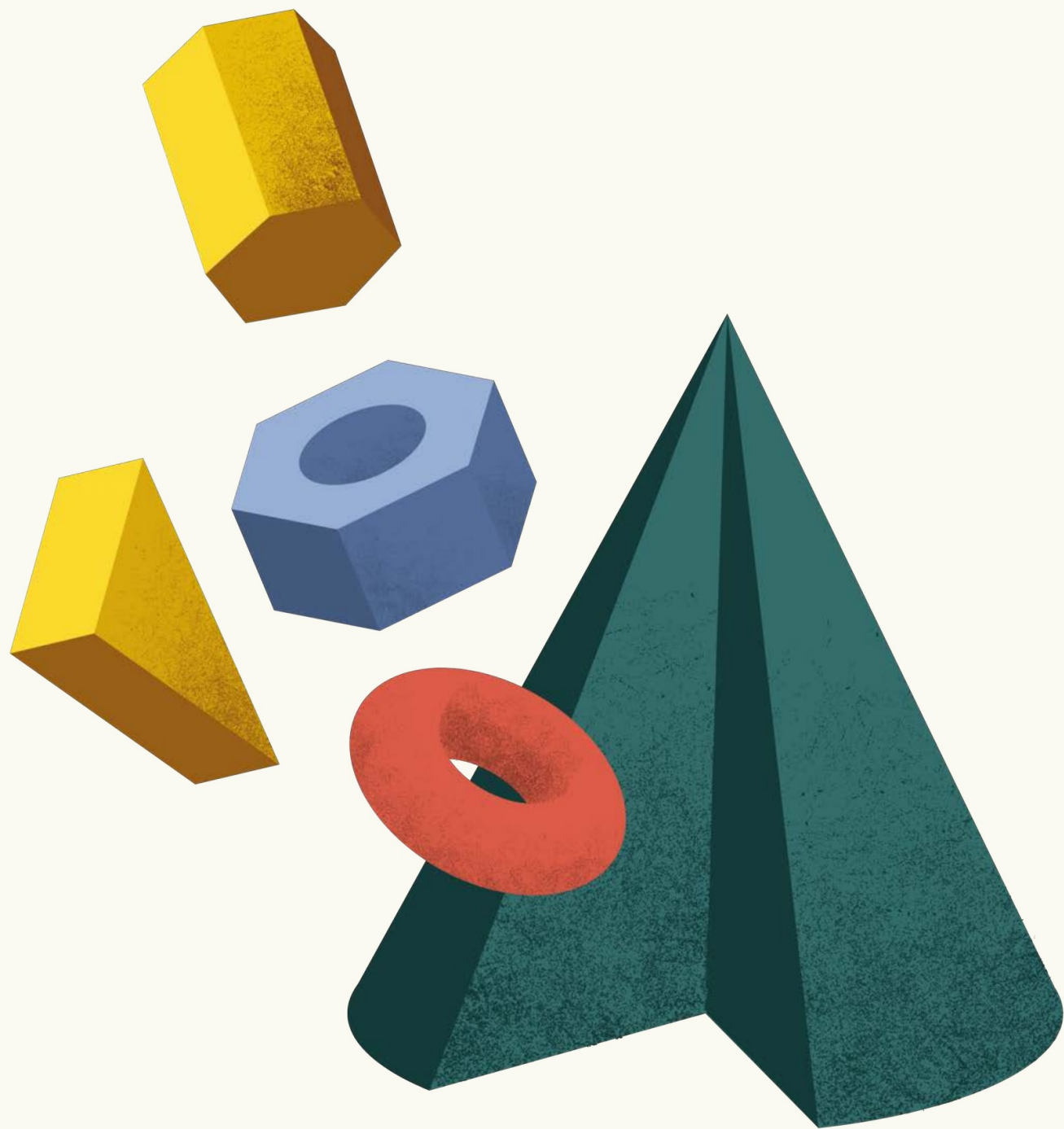
ВОДИЧ ЗА ФАЦИЛИТАТОР СО СОВЕТИ ЗА ЕФИКАСНО ИГРАЊЕ НА УЛОГИ,
ПРАШАЊА ЗА ДЕБРИФИКАЦИЈА И ПОНАТАМОШНИ ПРЕДЛОЗИ ЗА ЧИТАЊЕ.

Дополнителни информации

ВЕРЗИЈА ЗА ПЕЧАТЕЊЕ НА КАРТИЧКИТЕ СО УЛОГИ ЗА ЛЕСНА ДИСТРИБУЦИЈА И
УПОТРЕБА ВО РАЗЛИЧНИ СРЕДСТВА.

ЛИНК

[КАРТИЧКИ ЗА ИГРАЊЕ НА УЛОГИ](#)

Поговор

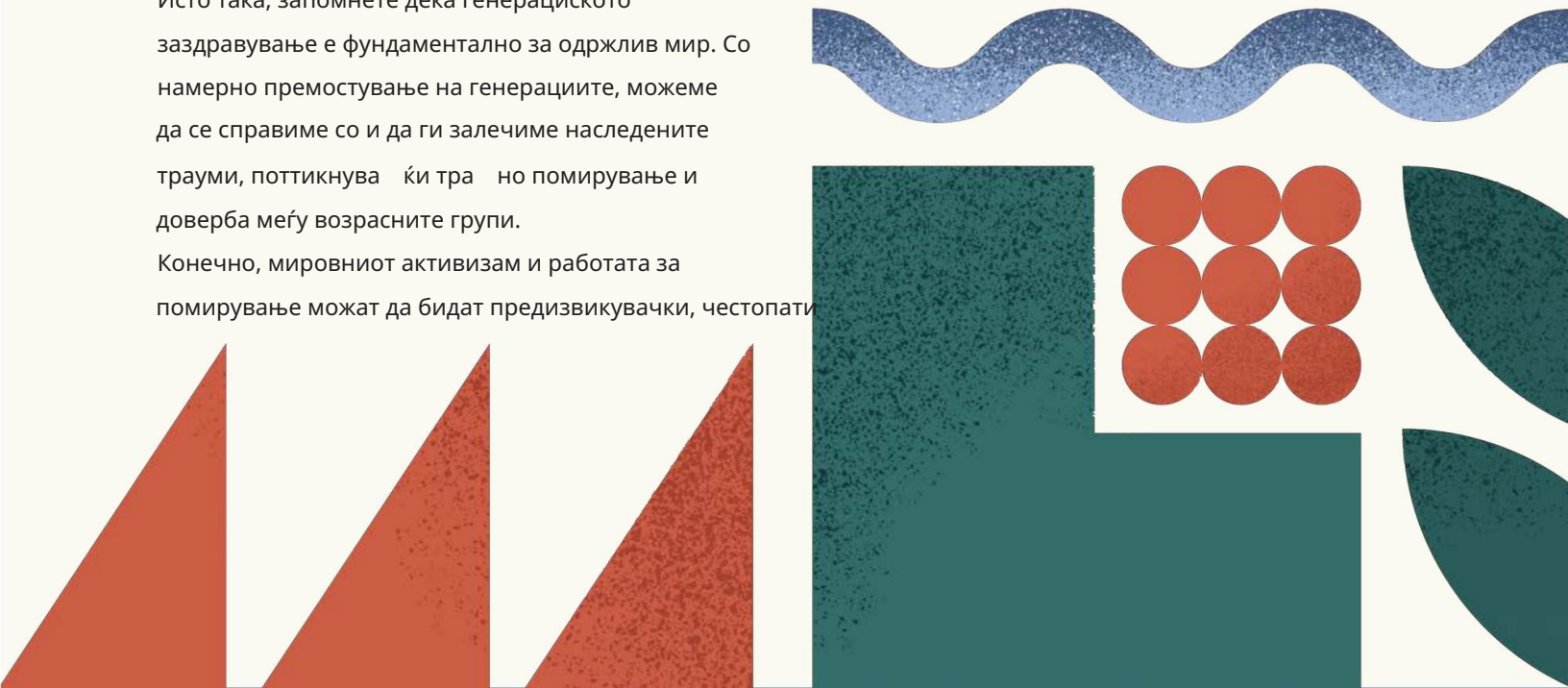
Ви благодариме што се впуштивте во ова патување кон дијалог, доверба и помирување со нас. Додека ги имплементирате овие алатки, запомнете дека помирувањето е континуиран, долгорочен процес - процес што бара трпение, посветеност и континуирана саморефлексија.

Градењето мир не е линеарно. Нè поканува редовно да размислуваме за сопствените предрасуди, привилегии и искуства. Само преку континуирана самосвест можеме навистина да го олесниме разбирањето и лекувањето во рамките на нашите заедници.

Исто така, запомнете дека генерациското здравување е фундаментално за одржлив мир. Со намерно премостување на генерациите, можеме да се справиме со и да ги залечиме наследените трауми, поттикнувајќи трајно помирување и доверба меѓу возрастните групи. Конечно, мировниот активизам и работата за помирување можат да бидат предизвикувачки, честопати

исполнет со емоционален труд. Опкружете се со поддржувачка заедница од истомисленици. Ангажирањето со други кои ја делат вашата визија може да ја одржи вашата енергија, да ви обезбеди свежи перспективи и да ја обнови вашата решителност.

Градењето мир не е индивидуален напор; тоа напредува во заедницата. Заедно, чекор по чекор, дел по дел, можеме да изградиме посилни, посочувствителни заедници. Продолжете да се поврзвате, продолжете да размислувате и никогаш не ја потценувајте трансформативната моќ на колективното дејствување.

Co-funded by
the European Union

Peace by Piece

A Toolkit for Youth to Foster Dialogue, Trust, and Reconciliation

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or Léargas. Neither the European Union nor Léargas can be held responsible for them.

Consortium:

Тука можеш да
на деш малку мир

Co-funded by
the European Union

Мир по парче: Комплет алатки за млади за поттикнување дијалог, доверба и помирување им нуди на младинските работници, едукаторите и младите активисти достапни и практични алатки за активно вклучување на нивните заедници во значајно градење мир. Развиен со пристап од долу нагоре, активностите во рамките на овој комплет алатки им овозможуваат на младите луѓе да ги премостат поделбите, конструктивно да се справат со конфликтите и да изградат доверба на локално ниво. Преку креативни, практични методи кои се лесни за спроведување, овој ресурс поддржува иницијативи предводени од млади во градењето посилни, поинклузивни и поотпорни заедници - дел по дел.